

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 8-го Септембра, 1904. Число 36. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, September 8, 1904. No. 36.

БАЧНÔСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и в ддѣлôвъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;

Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;

Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;

Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;

Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;

Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;

Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;

Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;

Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;

Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;

Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;

Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;

Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;

Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;

Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касіеръ.

НОВИНКИ.

— ПИШЕ намъ п. Гр. Кôнь зъ Брантфордъ, Онт. въ Канадѣ, що оденъ тамошный Русинъ, членъ Союза Ник. Завискій купивъ собѣ фарму недалеко мѣста и добре ему ся поводить. Урожай мавъ добрый та ще й въ фабрицѣ зарабляе.

— ВЪ околици Біверъ Крікъ, Альта, Канада сей рôкъ дуже добрый. Збôжа зародили гарнѣ, бо все була погода, тепло и дощѣ перепадали. Люде скôнчили робити сѣно въ половинѣ Августа а опôсля зачали жнива.

Ив. Нѣмчукъ

— ВЪ Ню Йорку при улицѣ замешкалôй майже выключно Италійцями зчинилось велике збѣговище. Причиною того було, що оденъ Италіецъ потрутавъ дитину, котра ишла зъ матерію, а коли мати дитины звернула його увагу, що повиненъ бôльше уважати якъ иде, Италіецъ вытягнувъ нôжь, и пхнувъ еѣ въ плечѣ. На крикъ жѣнки збѣгло ся кôлькасотъ людей майже самыхъ Италійцѣвъ, и роздали ся голосы, щобы виновника злѣнчувати. На силу вырвала його поліція зъ рукъ товпы и вôдвезла въ поліційнôмъ амбулянсѣ на поліційну стацію.

— ВЪ Ню Йорку двохъ Италійцѣвъ въ однôй реставраціи засѣло до газардовнои гры въ карты, котра называе ся „Мора". Є то улюблена гра Сицилійцѣвъ и Калябрійцѣвъ. Одному зъ нихъ якось не служило щасте, такъ що програвъ весь свôй маетокъ. Огôрченый на свого противника, котрый выгравъ вôдъ него всѣ грошѣ, вытягнувъ револьверъ и забивъ його на мѣсци. Поліція приарештовала убійцю и властителя реставраціи.

— ВЪ Ню-Йорку въ возѣ горѣшнои желѣзницѣ, сидѣла при вôкнѣ молода учителька зъ гарнымъ и дорогимъ золотымъ ланьцухомъ на шиѣ. Коли поѣздъ заѣхавъ на дворець, на противъ вôкна учительки стоявъ вôзъ зъ угльомъ. На дворѣ було цѣлкомъ темно. Нагло зъ воза сего пôдносить ся чоловѣкъ и досягнувши вôкномъ, здирае учительцѣ зъ шиѣ золотый ланьцухъ, и щезае середъ темноты. На крикъ учительки збѣгли ся люде, и въ короткôмъ часѣ зловили злодѣя.

— ВЪ Гомстедъ, Н. Й. одержали три заможнѣ италійськѣ родины листы зъ погрозами, що если въ означенôмъ часѣ не зложать означенои сумы грошей, то згинуть смертію. Листы тѣ походять вôдъ товариства „Чорнои руки", е на нихъ вытиснена печатка трупячои чашки и на хрестъ зложеныхъ трупячыхъ кôстокъ.

— 41 МАДЯРСЬКИХЪ вельможь, майже самѣ політики и послы, прибули до Ст. Луісъ на выставу.

— ВЪ Ридзѣ въ Росіи, товпа робôтникôвъ безъ роботы, пôдчасъ демонстраціи убила шефа поліціи и двохъ поліцаѣвъ, коли они хотѣли ихъ розôгнати.

— ВЪ Дулутъ въ Мінесотѣ упавъ дня 30 червня снѣгъ, котрый заподѣявъ значнѣ шкоды засѣвамъ, цвѣтамъ и яринѣ.

— ВЪ Лонґъ Бренчь оденъ огородникъ нѣмець, опущеный и здрадженый черезъ жѣнку, строѣвъ свого дволѣтного сына, а вôдтакъ вôдобравъ собѣ жите, пôдрѣзавши собѣ жили бритвою. Поліція глядить за вѣроломною жѣнкою.

— ВЪ Чікаґо, Іл. одержавъ тыми днями оденъ маючій Италіецъ листъ зъ погрозою, если не окупить ся 10.000 дол., то згине наглою и несподѣваною смертію. Листъ сей мали написати члены товариства „Пятьохъ скелетôвъ", котрѣ стоять въ зносинахъ зъ товариствомъ „Чорна рука". Сѣ тайнѣ товариства домагають ся вôдъ богатыхъ людей якоись означенои сумы грошей, а если дотычнѣ особы тыхъ грошей не зложать, гинуть потайно зъ ихъ руки. И справдѣ було кôлька выпадкôвъ тайнои смерти тихъ людей, котрѣ такѣ листы отримали, але вымаганыхъ грошей не зложили.

— ЗА посредствомъ берлинського банку Мендельсона, выеднавъ російській президентъ міністрôвъ Вітте велику пожичку грошеву на цѣли военнѣ у берлиньскихъ банкирôвъ. Пожичка та мае выносити 500,000.000 дол.

— БѢДНЫЙ властитель реставраціи въ Гарлемъ, Н. Й., черезъ смерть брата жѣнки ставъ міліонеромъ. Братъ жѣнки передъ 30 роками удавъ ся до полудневои Африки яко бѣдный кольоністъ шукати щастя. И дѣйсно сприяла йому судьба, бо въ короткôмъ часѣ доробивъ ся міліоно вого маетку на діямантахъ, котрѣ въ великôй скôлькости знайшовъ, на т. зв. діямантовôмъ поли. Передъ смертію записавъ свôй 20-міліоновый маетокъ своѣй сестрѣ, зъ котрою остававъ въ дружныхъ зносинахъ.

— ВЪ Ню-Йорку въ присутности своеѣ жѣнки и дѣтей застрѣливъ ся полісменъ Таґартъ, 35-лѣтный, дуже здôбный и спритный въ своѣй службѣ. Причина самоубійства незвѣсна. Передъ кôлькома днями выратовавъ самоубійця зъ нараженемъ власного житя молоду жѣнку, котрôй грозила смерть середъ огню.

— ВЪ Ґлендейлъ найдено на улицѣ чоловѣка умираючого въ наслѣдокъ раны зъ револьвера. Перенесено його до шпиталя, де вôнъ померъ, не вôдзискавши притомности. Познакъ самоубійства не було жадныхъ. Рôвночасно знайдено въ сусѣднôмъ огородѣ трупа зъ прострѣленою чашкою зъ револьверомъ въ руцѣ. Мимо великихъ заходôвъ, поліція не може дôйти правды. Здогадують ся, що чоловѣкъ въ городѣ застрѣливъ того на улицѣ, а вôдтакъ себе самого.

— ВЪ Ню-Йорку стрѣливъ полісменъ до одного зъ передрѣзняючихъ ся зъ нимъ Муринôвъ и замѣсть Мурина поцѣливъ переходячого хлопця.

Монако.

Надъ берегомъ Середземного Моря мѣжь Францією а Италією лежить невеликій край, що зве ся Монако. Край сей є независимый около 1000 лѣтъ. Є вôнъ цѣкавый такъ задля свои красы якъ и задля того, що є мабуть найменшою державою въ свѣтѣ. Невелике число домôвъ стоячихъ на вершку скалистыхъ гôръ суть мешканємъ горожанъ сего краю и заразомъ его столицею. Цѣла держава числить около 1400 мешканцѣвъ.

Колись вôйско сего краю складалось зъ 50 людей, нынѣ цѣла его армія складаесь зъ 8 вояковъ и стôлькижъ офіцеровъ. Справдѣ на тôй точцѣ годѣ довѣдатись чогось певного, однакъ сумнѣваемо ся, чи спокôй европейскій зôставъ бы нарушеный навѣть тогды, наколибъ армія державы Монако числила хочь бы два разы стôлько вôйска що давно. Артилерія державы Монако є дуже велика. Майже на кождого вояка припадае одна гармата. Бѣда лишь, що гарматы стоять безъ порядку... На головнôй площѣ мѣста є кôлька купъ зъ старыхъ, заржавѣлыхъ гарматныхъ куль и картачôвъ.

Нѣкому хто звиджуе сей чудный „край“, не приходить вôйна на гадку. Природа тутъ занадто гарна щобы думати о чѣмъ другôмъ, крôмъ неѣ и еѣ подивляти. Кôлькасотъ стôпъ въ низъ вôдъ мѣста, зеркало Середземного моря такъ гарне такъ гладке якъ хрусталь. Въ нѣмъ вôдбиваютъ ся звисаючѝ надъ нимъ скалы и причѣпленѝ до нихъ хаты.

Пôдсоне въ Монако дуже гарне. Тутъ удаютъ ся цитрины, котрѝ, якъ звѣсно, суть дуже делікатнѝ хочь не дуже гарнѝ. Розумѣе ся, що тутъ ростуть и помаранчевѝ дерева, якѝ хотяй не потрѣбуютъ такъ гарного пôдсоня якъ цитриновѝ, але за се гарнѣйше выглядаютъ. Помаранчевый садъ въ порôвнаню зъ цитриновымъ выглядае такъ, якъ купка здоровыхъ румяныхъ, сѣльскихъ дѣтей порôвнана зъ купкою хоровитыхъ дѣтей зъ мѣста.

Здавалось бы, що Монако, укрыте передъ острыми вѣтрами, прикрашене цвѣтами и положене на высотѣ зъ котрои видъ сягае дуже далеко — повиннобъ бути щасливымъ краемъ, земнымъ раемъ. Тымчасомъ такъ не є. Подôбно якъ декотрѝ всхôднѝ краѣ булибъ земнымъ раемъ, еслибъ не рôжнѝ страшнѝ звѣрѣ, що жиютъ въ ихъ водахъ та ѣдовитѝ гады, що повзаютъ по земли и заразки слабостей якѝ уносятъ ся въ воздусѣ — такъ само и Монако мае свои злѝ стороны.

Въ Монако є за богато вогкости. Инакше цвѣты не моглибъ тамъ цвисти въ мѣсяцю сѣчню. Въ ночи роса такъ обильно падае, що здаесь немовъ впавъ дрôбный дощь. Въ наслѣдокъ сеи росы творятъ ся маленькѝ калюжѣ а земля перемокае на одевъ до два цалѣ глубоко. Сей вогкій воздухъ дуже приемный въ полудне, бо лагодить горячо, але неприємный и шкôдливый вечерами.

Первѣснѝ мешканцѣ Австраліи.

Въ однôй рѣчи першѝ поселенцѣ Австраліи були щасливѝ.

Тубыльцѣвъ було не много, они не управляли рôлѣ, не будовали домôвъ, не носили золотыхъ або срѣбныхъ прикрасъ и не знали уживати металю. Они мешкали въ шатрахъ зробленыхъ зъ коры дерева уставленои и сполученои разомъ такъ, щобы була охороною противъ вѣтру. Огонь клали передъ входомъ до хаты, котра звалась „ґунйя“.

Ихъ оруже становили палка, списа и „бумеранґъ“. Они не знали уживати лука та стрѣлы. Бумеранґъ є оруже, 'якого уживаютъ лишь Австралійскѝ тубыльцѣ. Є се кусень кривого дерева, дуже твердого, три стопы довгій и 3 цалѣ широкій. Оба его концѣ суть острѝ. Вогнута сторона патика є чверть цаля груба, выпукла сторона є остра. Тубыльцѣ умѣютъ дуже добре кидати симъ патикомъ. Они кидаютъ нимъ на землю (якъ хлопцѣ кидаютъ плоскій камѣнь на воду коли „пускаютъ качки“), если хотятъ досягнути нимъ якій предметъ стоячій въ вôддаленю. Кидаютъ его въ гору и вôнъ покрутивши ся въ воздусѣ, спадае назадъ у ихъ нôгъ. Неразъ знову кидаютъ нимъ въ бôкъ, але такъ зручно, що патикъ опôсля выкручуе ся въ воздусѣ и ударяе бажаный предметъ. Въ рукахъ Европейця сей патикъ не мае жадного значѣня, але въ рукахъ Австралійця є се страшне оруже, котре ранить зъ боку, несподѣвано и передъ котрымъ годѣ охоронитись. Сидишь собѣ за якимъ деревомъ або камѣнемъ думаючи, що еси безпечный передъ нападомъ ззаду, ажь тутъ наразъ летить бумеранґъ киненый зъ заду, робить зворотъ въ воздусѣ и попадае въ тебе. Неразъ невинно выглядаючій Австралієць вôдверненый вôдъ тебе плечима власне мѣряе въ тебе, хоче тебе поцѣлити, бо они умѣютъ и взадъ кидати симъ чуднымъ оружемъ и не хибляютъ цѣли. Бумеранґъ безъ сумнѣву вынайшли тубыльцѣ задля конечности захованя всякои осторожности въ часѣ польованя на звѣра, що звесь канґару. Звѣръ сей дуже полохливый, отже оруже на него мусить бути таке, щобъ вôнъ якъ найменче сподѣвавъ ся нападу. Дивно однакъ, що такій варварскій народъ мôгъ выдумати таку штучну а заразомъ чудну зброю.

Первѣстнѝ мешканцѣ Австраліи дуже неподôбнѝ до иньшихъ расъ людскихъ, або радше маютъ у собѣ деякѝ прикметы рôжныхъ расъ, сполученѝ разомъ. Барва ихъ тѣла чорна якъ у Африканцѣвъ, волосе просте, шовкове якъ у Маляйцѣвъ а члены тѣла тонкѝ, довгѝ якъ у Гіндусôвъ. Ихъ бесѣда подôбна до мовы Индиянôвъ пôвнôчнои Америки. Они не маютъ мѣжь собою старшины якъ Индіяне, анѣ жадныхъ ватажкôвъ; кожда родина є сама про себе.

Хотяй не мешкаютъ стало на однôмъ мѣсци то однакъ и не мандруютъ далеко. Звычайно 50 до 60 миль землѣ, се просторонь, яку занимае и въ нѣй обертаесь одна родина. Тубыльцѣвъ въ Австраліи нѣколи не було много, що найбôльше около 100 тысячь душъ. Причиною сего невеликого ихъ числа були не такъ вôйны помѣжь ними самыми якъ бракъ потрѣбнои поживы. Австралійцѣ маютъ незгôршый апетитъ, ѣдятъ всьо, навить хробаки, и мурашки а гусѣльницѣ суть у нихъ присмакомъ. Розумѣе ся, що подôбный спосôбъ житя не мôгъ выробити зъ Австралійцѣвъ сильнои расы. Неокресанѝ та дикѝ кримінальники и кольоністы, що прийшли заселити пустѝ землѣ Австраліи, нищили тубыльцѣвъ такъ само якъ канґару. Они стрѣляли ихъ якъ псôвъ, тому не дивно, що число Австралійцѣвъ чимъ разъ бôльше зменчалось а невдовзѣ и слѣду по нихъ не зôстане.

Чого намъ потреба?

Намъ Русинамъ нѣчого такъ дуже не бракуе якъ науки, просвѣты. Кождый знае, що мы австрійскѝ Русины мусѣли йти за море до Сполученыхъ Державъ, Канады и Бразиліи черезъ бракъ насущного хлѣба въ старôмъ краю и бракѣ просвѣты, та що сему винно ярмо польске и мадярске. Днесь можна сказати, що нашѝ Русины, а особливо Лемки зъ повѣтôвъ горлицкого, ясельского, грибôвского, новосандецкого и другихъ, розôйшли ся майже по цѣлôй Европѣ. Немало Русинôвъ Лемкôвъ є на Угорщинѣ въ Будапештѣ. Роблять они тамъ въ пивоварняхъ, въ фабрикахъ вапняныхъ, кôстяныхъ, въ цегольняхъ, млинахъ а деякѝ суть занятѝ и въ торговли. Дуже мене тое утѣшило, що въ Будапештѣ будуютъ греко-католицку церковъ, бо перше тамошнѝ Русины мусѣли ходити до до сербскои церкви а дѣти давали хрестити и вѣнчали ся по католицкихъ костелахъ. Въ Будапештѣ є спореє число галицкихъ Лемкôвъ а и угорскихъ Русинôвъ вôдъ Бардійова, Свинника, Унґвара. Въ Будапештѣ вже давно треба було церкви, бо хочь и въ сербскôй церкви можна вырозумѣти богослуженє, але не всьо. Сербскій священикъ ходить зъ бородою, лишь не мае таку довгу якъ царославнѝ батюшки. Сербска церковъ є православна, невелика, але на гарнôмъ мѣсци.

Єсли подыбати якого Русина коло Пешту, то кождый ся скаржить на польскѝ школы въ Галичинѣ и польску мову. Кажутъ, що якъ бы знали языкъ нѣмецкій, то скорше бы могли достати роботу и лѣпшу заплату а польска мова имъ на нѣчо непридатна.

Дуже добре булобы, еслибъ въ старôмъ краю Русины по школахъ учили ся мовы нѣмецкои вмѣсто польскои, бо тогды скорше дали бы собѣ раду въ свѣтѣ.

Є досить Русинôвъ и въ Семигородѣ. Однѝ роблять по фабрикахъ, другѝ рубаютъ лѣсы пôдъ фірмою Jakob J. Kohn, и т. д. И тутъ Русины лѣпше бы обстали якъ бы знали мову нѣмецку, а польска мова не стоить тамъ ничь. Въ Семигородѣ не можутъ нашѝ люде до ѣды привыкнути а и зима имъ троха докучае, бо мусятъ робити щодня. Але помимо того декотрѝ Лемки вже тамъ на все остали, бо тамъ не розказуютъ имъ такъ жиды и дѣдичѣ якъ на Лемкôвщинѣ.

Є також горстка Русинôвъ въ Банатѣ. Про Банатъ говорятъ, що то пустатиня, але то пустатиня не є, бо земля тамъ дуже урожайна и ланы великѝ, тôлько хатъ мало, то за то люде говорятъ, що то пустатиня. Давнѣйше ходили тамъ Лемки на жнива и добре зарабляли при жнивѣ и при молоченю збôжа. Найбôльше ишли туда парубки и декотрѝ зъ нихъ позôставали тамъ на все. И поженили ся тамъ декотрѝ, тôлько не зъ рускими дѣвчатами а зъ чужими. Котрый взявъ румунку, котрый мадярку, а котрый нѣмку. Тѝ, що поженили ся зъ нѣмками обстали найлѣпше.

Є також нашѝ люде въ Ганинѣ и Решицяхъ. Они роблять тамъ таку роботу якъ тутъ въ Америцѣ, бо тамъ суть копальнѣ угля и руды, суть пеци и фандры. То у всѣхъ тихъ роботахъ нашѝ Русины роблять, а если котрый зъ нихъ знае хочь троха нѣмецке, то заразъ достане роботу на локомотивѣ за паляча а пôзнѣйше то дадутъ му и инджай провадити. Дуже много Русинôвъ зъ Галичины и зъ шарискои, спискои и унґварскои столицѣ втратили тамъ свою мову и поженили ся зъ чужими. Котрѝ поженили ся зъ Волошками то ще маютъ яке таке житє, бо Волохи суть православнѝ, отже ихъ обрядъ не дуже вôдмѣнный вôдъ нашого, але котрѝ поженились зъ католичками, то маютъ вѣчну згрызу, бо католички не хотятъ до православнои церкви ходити.

Русины, що тамъ мешкаютъ добре заґаздували ся: маютъ свои домы, худобу, безроги. А если котрый чоловѣкъ зôстане покалѣченый въ роботѣ, то его вылѣчатъ и даютъ ему добру роботу и платню до смерти.

Роблять еще нашѝ Русины на паньскихъ ланахъ коло Keretelikhaza, але тамъ они ся змадярщили. Не признаютъ ся до Русинôвъ анѣ не хочутъ говорити по руски хиба де на боцѣ якъ ихъ нѣхто не чуе. Они боятъ ся ганьбы вôдъ мадярôвъ, щобы ихъ не прозивали товтами.*)

Въ мѣсточку Czaba є много убогихъ рускихъ родинъ. Они продали свои землѣ и пôшли за Карпаты лѣпшого хлѣба глядати, бо дома передъ десятками рокôвъ не було для людей досить травы анѣ листя на деревѣ, то люде збирали бурянъ, лободу и тимъ ся годували. Такъ бѣдували нашѝ люде въ Галичинѣ пôдъ польсковъ шляхтовъ, а школъ також не було. Лишь пôпъ и дякъ знавъ читати, але дякъ мало котрый знавъ писати. Теперь намъ троха лѣпше що знаемо читати и писати, але не зовсѣмъ, бо знову тую польщину намъ всюды въ очи пхаютъ. Кажутъ, що польска мова шляхоцка, паньска, а руска — хлопска, але мы на те не зважаймо, бо руска мова є наша власна, рôдна и тому мы еѣ повиннѝ любити, а нарôдъ нашъ бувъ колись дуже славный и буде еще славный, если будемо о тое ся старати. Руского народа є бôльше якъ польского, тай зъ рускою мовою дальше зайде якъ зъ польскою.

Послѣдными часами зачали нашѝ Лемки продавати свои землѣ а куповати землѣ вôдъ братôвъ Русинôвъ коло Борщева и Чорткова, бо тамошнѝ Русины продаютъ свои грунты и идутъ до Бразиліи або до Канады. То Лемки покупили вôдъ нихъ землю и стали на Подôлю ґаздами не такими якъ на Лемкôвщинѣ; ѣдятъ хлѣбъ насущный пшеничный а не вôвсяный. За послѣдныхъ кôлька рокôвъ осѣло на Подôлю 15 фамилій Лемкôвъ зъ Волôвця, Баницѣ, зъ Павкнои, Маластова, Вѣрхнѣ и другихъ сѣлъ. Въ мѣсточку Борщевѣ є трехъ Русинôвъ - Лемкôвъ Ив. Таничь и Иванъ Бѣгунякъ зъ сыномъ. Поля много не маютъ, але за те ѣдятъ хлѣбъ пшеничный и маютъ всего подостаткомъ. Я тое бачивъ самъ на власнѝ очи, бо бувъ емъ у нихъ на гостинѣ черезъ 5 днѣвъ — шѣсть рокôвъ тому назадъ. Видѣвъ я такожь якъ ся тамошнѝ Русины справуютъ. Було то въ самѝ жнива. Нашѝ Лемки пôшли въ поле, скоро тôлько птахи зачали спѣвати. Приходить 6 година, зачали ити люде до фабрики, а тамошнѝ Русины ажь о 7 або 8-ôй выбирали ся въ поле — тай то не всѣ. Ось я и зъ товаришомъ, якъ подорожнѝ люде, зайшли мы до однои корчмы на горѣ мѣста недалеко церкви. Вже 9 година а чоловѣкъ и жѣнка стоятъ въ корчмѣ при шинквасѣ зъ серпами. Каже мужъ: „дай жиде горѣвки менѣ и моѣй жѣнцѣ а запиши на книжку, бо нынѣ грошей не маю. Якъ прийде торгъ продамъ троха пшеницѣ и зверну тобѣ грошѣ“. Коли женцѣ вôдôйшли, жидъ зачавъ зъ нами розмову, зъ котрои мы довѣдали ся, що справдѣ деякѝ продаютъ пшеницю на горѣвку а податку не маютъ чимъ заплатити.

Є нашѝ Лемки и въ Тріестѣ де роблять въ Дрегера пивоварни, суть и въ Удіне суть и въ Славоніи и въ Анґліи та Нѣмеччинѣ. Думаю що и у Франціи ся найдутъ. Тожь думаю, що не брешу коли кажу, що нашѝ Русины розôйшли ся по цѣлôй Европѣ. А кождый хто въ свѣтѣ бувъ каже, що польска мова ему на нѣчо не здалась, але еслибы такъ нѣмецку мову знавъ, то було бы ему богато лѣпше. А и тутъ въ Америцѣ такъ. Знаю тутъ много Русинôвъ, що знаютъ въ пивоварняхъ робити а не роблять, лишь мусятъ ити до майнôвъ. А чому? Бо не знаютъ нѣмецкои мовы а въ пивоварняхъ иде все по найбôльшôй части по нѣмецки.

Такъ про бракъ просвѣты, про бракъ знаня нѣмецкои мовы нашъ робôтный нарôдъ, що мусить ити въ свѣтъ, мусить терпѣти. Сему легко можна бы зарадити, еслибъ у краю навить по сѣльскихъ школахъ вмѣсто польскои мовы учили нѣмецку. А и самымъ полякамъ було бы лѣпше якъ бы знали нѣмецку мову. Ось въ Прусахъ суть також поляки — они знаютъ мову польску и нѣмецку. И щожь мы бачимо? Бачимо, що прускій полякъ все скорше дасть собѣ въ Америцѣ раду якъ полякъ зъ Галичины або зъ Росіи. Вôнъ до всього схопнѣйшій, скорше научить ся по анґлійски и т. д.

Длятого конечно потреба, щобы и нашѝ Русины вмѣсто вчити ся непотрѣбнои имъ польскои або мадярскои мовы, учились мовы нѣмецкои, бо она имъ дуже придасть ся — а кромѣ того повиннѝ учитись другихъ рѣчей якъ рахункôвъ, бо днесь робôтному чоловѣкови безъ науки всюда дуже тяжко жити.

Ив. Глива.

*) Мадяры называютъ Славянôвъ товтами.

Русины та Русинки!

Господь Богъ допомôгъ намъ довершити велике дѣло, зъ которого повиненъ тѣшити ся каждый, у кôмъ чесне, щиро-руске серце!

Руска Бурса купила свôй власный, прехорошій дôмъ! — Не будемо комôрниками, у своѣй хатѣ своя правда и сила и воля!

Помешканє прегарне о 13 величавыхъ комнатахъ, — городъ, садокъ — при красной улици, въ дуже здорôвôмъ положеню — а всьо се за невеличку суму, за $5.500.00! Радуй ся Американьска Русе!

Корыстайте рускі родичѣ та збирайте сынôвъ своихъ до школы, до школы! До 10-го Септембра маете еще часъ вносити просьбу о приняте до бурсы, на адресу: **Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.**

Бурса купила дôмъ въ Yonkers, а се задля тыхъ причинъ!

1. Въ Ню-Йорку требабы за такій самый дôмъ дати 3 або а 4 разы больше.

2. Школы въ Yonkers такі самі, якъ въ Ню-Йорку — е и гайскулъ и бизнес каледжъ — самои першои клясы.

3. Воздухъ далеко лучшій въ Yonkers, чамъ въ Ню-Йорку, церковь на мѣсци.

4. Удержанє и наглядъ въ Yonkers выйдуть далеко танше.

5. Въ Ню-Йорку не трафляло ся щось гôдного нѣ купити нѣ найняти.

Бурса отвирае ся 10-го октобра 1904 р.

Каждый хлопець мае далятого ходити до анґлицкои школѣ на своимъ плейсѣ ажь до 8-го октобра. Каждый мае постарати ся о certificate вôдъ директора тои школы, до котрои клясы ходивъ и якъ ся учивъ.

Крôмъ того каждый хлопець мае привезти зъ собою свѣдоцтво лѣкарске, и свѣдоцтво вôдъ мѣсцевого руского священика и учителя.

Заразомъ каждый мусить зъ собою мати 2 убраня про свято и будденъ, 4 пары бѣля, 12 хусточокъ до носа, 4 пары шкарпитокъ и 2 пары черевикôвъ.

Реґулярна цѣна за хлопця: — мѣсячно $10.

Крôмъ того на початку каждого року треба зложити $2. на инвентарь и бібліотеку. Тыхъ два доляры платить ся лишь разъ на рôкъ.

За каждый мѣсяць платить ся зъ горы.

За першій мѣсяць треба прислати умовлену заплату вже 1-го Октобра на руки Rev. P. Tymkievich, 45 Oak St., Yonkers, N. Y.

Братя и Сестры!

Поможѣть доброму, Божому дѣлу! Поможѣть бѣднымъ рускимъ дѣточкамъ, що хотять учити ся! На каждôмъ зъ насъ лежить святый обовязокъ пôдперти се святе дѣло. Зъ народныхъ складокъ повстала Руска Бурса! Не дайже, Рускій Народе, щобъ она упала! Маемо сплачувати дôмъ, маемо удержувати дѣти — а звôдкижь вôзьмемо грошѣ? На Бога ся здаемо та на Васъ, чесні рускі патріоты и патріотки! Кожда парохія, кожде братство, на кождôмъ весѣлю и хрестинахъ, при всѣлякихъ забавахъ и мітинґахъ не забувайте за бѣдныхъ хлопчикôвъ, неразъ сирôтъ, що сподѣють ся лепты вôдъ старшихъ своихъ краянôвъ. Не жалуймо що-мѣсяця скинути ся пару центами, божь се жертвуемо не кому, а самымъ собѣ и дѣтямъ нашимъ!

Нуже Сестры и Братя! До роботы! Збирайте, складайте на бѣдні сирôтки, на хлопчикôвъ бурсакôвъ! Майте милосердіе, а Богъ Вамъ милосерный буде! Всякі жертвы посылайте на адресу: Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ и м. о. выписуйте John Glowa, Excelsior, Pa.

На таку цѣль не пожалуе нѣхто, збирайте и мѣжь чужими!

Въ Твои руки, Рускій Народе, вôддаемо сей першій рускій храмъ для науки и вѣримо въ Твою опѣку и жертволюбивôсть!

Щасть жежь Боже доброму дѣлу!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичъ, председатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Глова, касіеръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретарь, Jersey City, N. J.
Н. Стругиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачъ, Yonkers, N. Y.

ДОПИСИ.

Зъ Йорквиль, О.

Коли я иповъ до Америки, то казали менѣ, що тутъ нема нѣ свата нѣ брата. Побувши тутъ якійсь часъ, я переконавъ ся, що оно справдѣ такъ есть. Каже пословиця, що бѣдному чоловѣкови все вѣтеръ въ очи. Якъ я бувъ у старôмъ краю, лупила мене галицка шляхта, якъ выбиравъ ся зъ краю, лупили мене аґенты, а тутъ въ Америцѣ бординґъ басъ, що прихавъ рôкъ тому назадъ такожь зъ краю.

Якъ кажуть, забувъ быкъ якъ телятемъ бувъ, такъ и зъ нимъ. Тутъ платять за бордъ $2.50 на мѣсяць а за кость, скôлько выпаде на пейду. Черезъ зиму було насъ 20 хлопôвъ такъ, що трехъ спало на лôжку, але нашому бординґбасови ще було мало тыхъ грошей. Вôнъ хотѣвъ еще насъ ошукувати на кости. Якъ было до стору ордеру на 16 долярôвъ, то вôнъ выбравъ вôдъ хлопôвъ тыхъ 16 долярôвъ а до стору заплативъ лишь 12, отже заивинивъ 4 доляры, котрѣ взявъ для себе на пиво. Тыхъ 4 дол. писавъ на другôй сторонѣ „дольˮ, отже тихъ 4 доляры зарахувавъ хлопамъ на другій мѣсяць и такъ вмѣсто, що вôнъ мавъ тыхъ 4 заплатити, хлопы за него платили. А вôнъ знову сперъ собѣ пару долярôвъ. Зъ бучерскою книжкою робивъ такъ само, то му прійшло на пейду 7 до 8 долярôвъ. Вôнъ тыхъ грошей не зложивъ, бо салонъ недалеко. Вôнъ, бѣдачиско, за тѣ грошѣ валявъ ся безъ памяти по земли такъ, що ажь мерзко було ся дивити. А якъ вже вернувъ до хаты то цѣлкомъ безпритомный. Одного разу то таки зробивъ на власну дитину таке, що и худобина того не зробить, але свое мале обôйде. Що мы его тутъ напоминали, але вôнъ того не слухавъ; каже, що мы дурні. И правда, що мы такі були дурні, бо платили за той „дольˮ, о котрôмъ сказано, а якъ его пытали що се значить, то вôнъ казавъ, що то смалець. Ажь коли розглянули ся добре по книжкахъ, бо то на каждôмъ листку тôй „дольˮ, записаный, то по чалась колотнеча, бо коли мы помудрѣли, то бординґбасъ удурѣвъ, бо не мôгъ вже ошукувати таки своихъ краянôвъ. Отже якъ то неразъ свôй потрафить ошукувати и скôрѣ зъ своро дерти. Але чужій набутокъ не иде въ пожитокъ. Сей чоловѣкъ походить вôдъ Перемышля, але на теперь имени его еще не подаю, може ся поправить.

Ан. Пелешакъ.

Зъ Скрентонъ, Па.

Дня 28-го Августа вôдбувъ ся испытъ нашихъ школярôвъ въ галѣ пôдъ церквою св. Ивана Хрестителя. Коли нашъ душпастырь о. Яцковичъ зъ парохіянами ввôйшовъ до галѣ, всѣ дѣти пôднесли ся зô своихъ мѣсцъ и привитали словами „Слава Исусу Христуˮ. Вôдтакъ змовили молитву „Царю Небесныйˮ, „Отче нашъˮ, „Богородице Дѣвоˮ и другі. Потомъ нашъ дякъ и учитель п. Ґела казавъ имъ сѣсти и по одному выкликувавъ до таблицѣ и казавъ тамъ писати. Опôсля читали зъ книжки дуже добре. По читаню на знакъ п. Ґелы пôднесли ся дѣти зô своихъ мѣсць и вôдспѣвали зъ памяти сѣмъ недѣльныхъ тропарôвъ на два голосы. Потôмъ пытавъ ихъ п. Ґела катехизму и всѣ дѣти такъ добре вôдповѣдали якъ зъ книжки. Такожь и о. Яцковичъ задававъ имъ пытаня и всѣ они дуже добре вôдповѣдали. На конци о. Яцковичъ подяковавъ всѣмъ родичамъ, що пильно посылали свои дѣти до школы и попросивъ, щобы зложили ся по пару центôвъ на нагороду для пальныхъ дѣточокъ. Парохіяне зложили $3, а панъ Ґела роздѣливъ межи дѣти гарні дарунки. На конци заспѣвали дѣти „Многая лѣтаˮ.

Якже не мае повеселити ся вôтцю и матери серце, коли почують, що ихъ 6 або 7 лѣтна дитина такъ гарно умѣе молити ся, читати, писати а ще и тропарѣ зъ памяти спѣвати. Се є радôсть и про родичѣвъ и про цѣлу парафію. Теперь звертаемо ся до нашого дяка учителя п. Ґелы и дякуемо йому за его всѣ труды, що въ такъ коротконъ часѣ вывчивъ нашѣ дѣти.

Подавъ *Василь Ґруцелякъ*, членъ Р. Н. Союза.

Надôслане.

Почтенна Редакціе!

Понеже въ 28. числѣ Свободы Н. Джемеликъ несправедливо описавъ и ображивъ насъ и О. Годобайя, и иж до сего дня чекали есме исправленіе того допиcа,— но дармо. — Просиме таже сіе исправленіе и отвѣтованіе нате въ найблизшомъ числѣ Свободы выдати изволте.

Съ глубокимъ почтеніемъ остаю. Въ имени рады церковной:

Rev. Stephan Polyanszky
гр. каф. духовникъ.

О. А. Годобай въ роли „бѣскупаˮ

Подъ сивъ титиловъ во 28. числѣ Свободы Н. Джемеликъ изъ Smoke Run, Pa. обписати замагавъ О. Годобайя, аббас-каноника и ап. висситатора и посвященіе уголного каменя нашой гр. каф. церкви въ Hawk Run, Pa. — Понеже писатель въ томъ дописѣ неслужит цѣли: читателей реальновъ справедливостьовъ увѣдомити,— но напротивъ замагаетъ неправдивымъ обговоромъ сѣмена вражды и ненависти въ сердцяхъ засѣяти, просиме таже и насъ послухати.

Вотъ слѣдуетъ истинна правда:

О. Годобай, аббас-каноникъ туй нiякую ролю „бѣскупаˮ неигравъ и себе епископомъ быти неголосивъ, слѣдовательно и немалъ нiякое епископское одѣяніе. Но при св. Богослуженіи носили аббасъ-каноническое одѣяніе, и то: шапочку, кесть реверенду и плащ (Pallium) што вшитко и прислухало О. Годобайови носити, и дуже намъ чудно што сіе Н. Джемеликъ, — единъ „журналистъˮ незнае.

Што касается словенской проповѣди, нато О. Годобай и напрошенный были, понеже и присуствующій народъ во найболшей части словенскій былъ, слѣдовательно проповѣдь мала такымъ языкомъ сказана быти, абы то притомный народъ поразумѣлъ, инакъ проповѣдь немала бы нiякой цѣли.

И што О. Годобай за свой трудъ $100 взяли, — есть злонамѣрена клевета, ибо и нежадали и недостали жадного цента.

Изъ сихъ могутъ самѣ п. Читатели увидѣти справедливость Н. Джемелика. — И сей чоловѣкъ выступитъ яко нравственный судія, который и самъ ролю Iуды играетъ предъ народомъ, ибо въ своей глубокой неумѣтности дерзнетъ едного священика и аббас-каноника своего обряда неправедно обговорити и его „диваторъˮ называти; — дерзнетъ свою церковъ, свой народъ обклеветати. — Сіе естъ стыдъ и ганьба! — И еще болша ганьба и стыдъ бы былъ, аще бы нашъ народъ такихъ справедливыхъ и вѣрныхъ „застипцовъˮ и „управителейˮ нашой церкви и нашого народа послушалъ.

Впрочемъ изъ вышепомянутыхъ и изъ его дописа можете упознати истинну фотографію Н. Джемелика, которая справедливо изображаетъ его особность.

Съ поздравленіемъ.

Hawk Run, Pa., 22. Августа, 1904.

РАДА ЦЕРКОВНА.
(Печать церкви.)

Повысше спростованє напечатали мы держачись засады audiatur et altera pars. Замѣтити однакъ мусимо, що спростованє се не зовсѣмъ простує, те що написавъ п. Джеликъ, а деякі рѣчи навить потверджує. Рôвножь мусимо додати, що въ справѣ посвяченя въ Гокъ Ронъ, Па, дôстали ще другі дописи а іншѣ они писали те саме, що п. Джеликъ. *Ред.*

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣвасъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Koust. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшій поясненя в пришле потрѣбні рѣчи.

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВАˮ просить усѣхъ Русинôвъ написати до нихъ дописи пôдъ заголовкомъ: **Якъ нашѣ люде святкують недѣлю?** Трехъ дописувателѣвъ, котрі опишуть найкрасше, дôстануть красну нагороду, каждый пôсля вартости дописи. Дописи належить посылати на адресу: Rev. Paul Tymkiewich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маєток, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжникôвъ або увôльнити ся вôдъ войсковои экзекуціи, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рôкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи »Свободы« або впростъ до касы Союза. Хто посылае грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повѣдомити про се редакцію »Свободы«.

О, сором вам!

Сонет.

О, сором вам, ненаситні катюги,
Знущати ся над темнам, бідним людом!
Що гине в тьмі од вашої наруги...
О, годі вам впиватись диким блудом!

Не вже нема і крихотки любови
До простих душ, що прагнуть сонця й сьвіту,
Не вже не гріх купатись вам в їх крови
І мять, мов лист вімий, бездушний цьвіту?

Прокиньте ся! Ви-ж люде, а не зьвірі,
Не дайте всім умерти у зневірі,
А простягніть братам на поміч руки.

Нехай на вік забудеть ся срамота,
І закипить нова, сьвята робота,
Нехай ніхтс не зна страдання й муки!

23. липня 1904.

Людське горе -- мое горе.

Сонет.

Я чую плач і стогнуть в мене груди,
Неначе біль пройма мене самого;
Я бачу зло і здирства дикі всюди
І весь тремчу з обурення палкого...

Лечу я в бій за щасте й правду чисту
І віддаю всю кров горячу й силу:
Бажав би геть прогнать пітьму імлисту
І людям всім вернути волю милу.

Мені не жаль віддать жите за брата,
Аби була моя користна страта,
І щасте всім наблизилось хоч кроком.

Я сьміло йду і кличу всіх до бою,
З темнотою та хижою юрбою,
Що навіть кпить над праведним пророком.

12. липня 1904. *Олекса Коваленко.*

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ............$2.00
До старого краю на рôкъ.......$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року.......$1.00
До старого краю на пôвъ року...$1.00

Оплачувати ґазету треба все- гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Крокъ напередъ.

»Амер. Р. Вѣстникъ« органъ »Соединенія« ставъ пôсля послѣдноi конвенціи выходити на 12 сторонахъ друку (перше було двѣ часописи руска и словеньска по 8 сторонъ кожда), але зъ тою рôжницею, що деяки статѣ друкованѣ въ рускôмъ и словеньскôмъ языцѣ. На нашъ поглядъ є се крокъ впередъ, бо въ сей способъ будуть могли научитись рускои азбуки тѣ Русины, що доси еѣ не знали а знали лишь азбуку словеньску.

Бажатибъ тôлько, щобъ »А. Р. Вѣстникъ« писавъ живымъ рускимъ языкомъ — а не мѣшаниною. Пôдъ живымъ языкомъ не розумѣемо доконче языка „украиньского“, але языкъ рускій народный, якимъ говорять въ мараморoскôй або земплиньскôй столицѣ. Головный ред. »А. Р. В.« знае сѣ говоры добре и тому тôлько дивуватись треба чому ихъ въ письмѣ не уживае. Се булобы зъ немалою користею для читателѣвъ и для самого »А. Р. Вѣстника«.

Не менче поступомъ треба вважати тое, що »А. Р. В.« починае познакомлювати своихъ читачѣвъ зъ загально рускими справами якъ Руска Бурса, Народный Дôмъ и т. д.

Справедливôсть каже намъ однакъ замѣтити, що »А. Р. В.« веде нодобру политику намавляючи людей, щобы голосували на републиканôвъ. Аджежь звѣсна рѣчь, що америк. Русины майже выключно робôтники а републиканьска партія не є прихильна робôтникамъ такъ само якъ не є прихильною имъ партія демократична.

Що вы на се?

Зближае ся часъ всеславяньского зъѣзду въ Ст. Луісъ, Мо., на котрôмъ буцѣмъ то мае бути зробленый початокъ до спôльнои роботы для добра всѣхъ Славянъ Ввиду того було бы зовсѣмъ природне, щобы особливо всѣ тѣ, що зовуть себе всеславянами, що хвалять ся буцѣмъ то имъ ходить о добро Славянъ, о миръ и згоду — працювали въ тôмъ напрямѣ, завзывали народъ до едности, до злуки. Се кажемо, було бы зовсѣмъ природне, такъ бы повинно бути — а тимчасомъ що бачимо? Бачимо, що власне тѣ, котрѣ величають себе миротворцями и правдивыми патріотами, роблять найбôльшій неспокôй и незгоду. Хто сему не вѣрить, нехай возьме до рукъ яке небудь або хоть бы послѣдне число царославного »Свѣта« и москвофільскои »казеты«, що выходить въ Ню Йорку. Щожь тамъ побачить? Царославный »Свѣтъ« ажь въ вôсьмохъ статяхъ нападае на »Свободу« и еѣ редактора, на попикôвъ радикалôвъ и всѣхъ, хто признае ся до украиньства а не хоче покланятись кнутови батюшки царя. Нюйорска казета нападае на »Свободу«, попикôвъ радикалôвъ и Украинцѣвъ взагалѣ, ажь въ девятьохъ статяхъ та называе ихъ анархістами, штундистами, безбожниками и т. п.

Що-жь се значить? Чи-жь се значить, що царославнымъ и москвофіламъ ходить о згоду, о еднôсть? Певно, що нѣ. Але що мы Украинцѣ маемо ввиду того робити? Чи звертати увагу на кожду ихъ брехню и сваритись зъ ними зубъ за зубъ уличными словами, такъ якъ они се роблять? Нѣ, и еще разъ нѣ. Мы занадто шануемо нашихъ читателѣвъ, щобы заповняти „Свободу самою лайкою зъ москвофілами и царославными. Кождый хто пильно читае „Свободу“ — бачить, що мы на полеміку даемо дуже мало мѣсця, а стараемо ся передовсѣмъ подавати такѣ статѣ, котрѣ поучають людей а не розярують, побуджують до ненависти супротивъ другихъ. Тою дорогою пôдемъ и дальше. Напады противникôвъ насъ не устрашать. Мы знаемо, що справедливôсть всегда мала и буде мати противникôвъ — але знаемо и те, що правда вкôнци мусить побѣдити и засіяти въ повнôмъ своимъ блеску, а брехнею хочь и цѣлый свѣтъ перейдешь, та назадъ не вернешь.

Памятайте на „Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ“!

Въ справѣ всеславяньского зъѣзду

маючого вôдбутись въ Ст. Луісъ въ днях 20 до 23 сего мѣсяця, выдавъ скликуючій комітетъ вôдозву, яка зôстала напечатана въ ческôмъ »Hlas-ѣ« зъ Ст. Луісъ, Мо. 31 Августа. Вôдозва ся адресована до всѣхъ Славянъ мешкаючихъ въ Америцѣ и до всѣхъ славяньскихъ гостей, що приѣдуть зъ Европы на выставу, безъ огляду на ихъ религійнѣ, политичнѣ або суспôльнѣ погляды.

„На зъѣздѣ будуть зôбранѣ лишь Славяне“, читаемо въ вôдозвѣ. „Се що насъ дѣлить, конечно мусимо полишити дома, а то що насъ лучить возьмѣмъ зъ собою. Взываемо до злуки, але нѣколи до бою або нападôвъ одныхъ на другихъ.“

„Вже було бы досыть сеи борбы мѣжь Славянами, часъ вже приступити до позитивнои працѣ. Минувшины не згадуймо, бо она вже не наша, анѣ еѣ не змѣнимо. але працюймо въ теперѣшности, щобысьмо зготовили собѣ щаслившу будуччину.“

„Учѣмъ ся зъ похибокъ, каже наша пословиця. Отже учѣмъ ся! Вôдкиньмо сѣ блуды, якими грѣшили нашѣ предки а котрыми грѣшимо мы еще й теперь на нашу згубу а заберѣмъ ся до пильнои працѣ, щобъ себе пôддвигнути.“

Дальше вычисляе вôдозва кого взывае на сей зъѣздъ. Кромѣ тихъ всѣхъ, котрѣ були вычисленѣ въ першôй вôдозвѣ бачимо мѣжь иншими также имя „Malcrusov“, а пропущенѣ Литвины. „Головно однакъ звертае ся скликуючій выдѣлъ до Всеславяньскихъ Товариствъ въ Ню Йорку, Клівеландѣ, Пенсилвеніи, въ Санъ Франсиско и до всѣхъ Славянофілôвъ въ Чикаґу, Болтиморъ, Тексасъ, Айовѣ, Мичиґанъ и деинде, де всеславяньска идея почала ся кôльчити, щобы прислали на зъѣздъ своихъ делеґатôвъ и працювали въ своѣй околици, щобы много Славянôвъ на зъѣздъ приѣхало.“

„Скликуючій комітетъ нѣкого не выключае, але серіозно взывае на зъѣздъ кождого вѣрного, працьовитого, патріотичного Славянина — въ однôй цѣли, щобы взявъ участь въ працѣ въ корысть всѣхъ Славянъ.“

„Нынѣшна російско-японьска вôйна пошкодила всеславяньскимъ идеямъ зъ огляду на спôръ російско-польскій. Єсли холодно судимо о справѣ, мусимо признати, що несправно є уражати оденъ славяньскій народъ тимъ, що высловлюемо симпатии свои, якѣ властиво нѣчо не помогуть, урядови другого народа славяньского. Прецѣнь російскій народъ самъ жадае свободы вôдъ царя и єго уряду, а тѣ Москалѣ, що мешкають тутъ въ Америцѣ, по найбôльшôй части выеміґрували зô свои вôтчины зъ причины обставинъ, якѣ пôдъ рядомъ російскимъ панують въ цѣлôй російской державѣ. Єсли любимо свободу, то мусимо еѣ бажати и для брата Поляка, котрои вôдмавляе ему російскій урядъ (а не нарôдъ).“

„Мусимо бути розважными. Розумный Славянинъ любить Поляка и Москаля, але спѣшить на помôчь угнетеному, въ тôмъ разѣ — Полякови. Не забуваймо, що на далекôмъ всходѣ въ першихъ рядахъ воюють полки польскѣ и малорускѣ!!..“

„Скликуючій зъѣздъ рѣшивъ одноголосно, що на зъѣздѣ въ дебатахъ, бесѣдахъ, рефератахъ, меморандахъ и резолюціяхъ не може бути нѣчо такого, що бы могло привести до нападôвъ одного народа противъ другого. Хочемо злучити всѣхъ Славянъ, а не ихъ розбити!! Згодою ростуть малѣ рѣчи, черезъ незгоду розпадають ся найбôльшѣ.“

„Звертаемо увагу всѣхъ Славянъ, котрѣ хотять взяти въ зъѣздѣ участь, щобы звернули ся передовсѣмъ до редакцій славяньскихъ часописей, котрѣ працювали за зъѣздомъ и працюють.“

Дальше подае вôдозва имена рôжныхъ всеславяньскихъ товариствъ, до котрыхъ можна голоситись.

„Братя Славяне! Приѣдьте якъ найчисленнѣйше на першій всеславяньскій и журналістичный зъѣздъ въ Ст. Луісъ, Мо! Славяне въ Ст. Луісъ ожидають васъ зъ отвореными раменами.“

Наконець подае вôдозва членôвъ скликуючого выдѣлу. Въ выдѣлѣ тôмъ заступленѣ Чехи 9 людьми, Хорваты 3-ма, Малорусы 5-ма: п. Прокôпъ Марфутъ, о. Й. Чаплиньскій, п. Ф. Ябчанка, и пп. редакторы часописей »Свобода« и »Правда«. Поляки мають въ комітетѣ 4 людей, Словаки 3, Великорусы 2: ґрафъ Ладыжиньскій и редакторъ »Свѣта«. Сербôвъ, Болгарôвъ и Хорватôвъ мають заступати ихъ часописи.

Отсе вôдозва, котру мы зъ выняткомъ деякихъ уступôвъ менчои ваги, подали дословно въ перекладѣ.

Не сумнѣваемо ся, що скликуючій комітетъ, а особливо голова єго и душа зъѣзду, п. Досталь, редакторъ „Гласу“, мае найлѣпшѣ намѣры и власне для того не можемо порозумѣти чому до сеи вôдозвы вкрались такѣ рѣчи, якѣ тамъ зовсѣмъ неповиннѣ бути.

Маемо тутъ на гадцѣ передовсѣмъ именоване насъ Малорусами. Назва ся не лишь для насъ невôдповѣдна, але навить и образлива, бо нагадуе намъ тѣ сумнѣ хвилѣ зъ нашои історіи, коли московскѣ царѣ зломили присягу дану нашимъ батькамъ, знищили нашѣ вольности и загарбали нашъ край а нарôдъ закували въ кайданы. Чомужь п. Досталь якъ разъ тои назвы уживае? Аджежь п. Досталь читае „Ruthenische Revue“ въ котрôмъ неразъ було писано про сю справу. П. Досталь, якъ славяньскій патріотъ читае правдоподôбно также „Славяньскій Переглядъ“ ческій мѣсячникъ, въ котрôмъ много о Русинахъ писано и въ кождôмъ єго числѣ є звѣстка про наше жите. Кромѣ сего п. Досталь знае вôдъ мѣсцевыхъ Русинôвъ, зъ котрыми мае зносины, хто мы є, що мы за люде. А еслибъ вже не зъ чого иншого, то бодай зъ нашого письма писаного до него 13 м. м. мôгъ бувъ п. Досталь довѣдатися, що мы не жаднѣ малоросы, але Русины-Украинцѣ.

Такои назвы уживають нашѣ и чужѣ ученѣ, чомужь тôлько п. Досталь не хоче еѣ уживати? Правда, de gustibus non est disputandum, уподобане особиста рѣчь, але не треба забувати, що называти себе однымъ або другимъ именемъ мае право лишь нарôдъ самъ а не хто другій. Ось примѣромъ Чехôвъ називали Нѣмцѣ Boehmen, але они самѣ себе звуть Чехами и розумный чоловѣкъ мусить ихъ такъ звати. Чи мило булобы п. Достальови, еслибъ мы Чехôвъ звали не Чехами, але Бемами? Думаемо, що нѣ, а такъ само мае ся рѣчь и зъ нами Русинами-Украинцями. Вправдѣ декому може выдатись се дурничкою, та для насъ се рѣчь не маловажна. Впрочѣмъ, припустѣмъ на хвилю, що се дурничка, то и въ такôмъ разѣ мы маемо обовязокъ и право о свое упôмнутись, бо если въ дурничкахъ будуть насъ нехтувати, то щожь доперва буде, коли прийдуть на порядокъ дневный справы важнѣйшѣ?

А вже нѣякъ не годнѣ мы зрозумѣти, якимъ правомъ помѣщено пôдъ рубрикою „Malorusy“ слова пп. редакторы »Свободы« и »Правды«.

Нѣ редакторъ »Свободы«, нѣ Русины-Украинцѣ взагалѣ о скôлько намъ звѣсно, не дали ще вôдповѣди, чи возьмуть офіціяльно участь въ зъѣздѣ. Се разъ.

Друге, Русины-Украинцѣ въ листѣ писанôмъ до головы комітету заявили выразно, що если возьмуть участь въ зъѣздѣ, то лишь пôдъ певными услôвями. Першимъ услôвемъ було, що Русины-Украинцѣ будуть становити для себе вôдрубну цѣлôсть и не будуть мати нѣчого спôльного зъ москвофілами, котрѣ не признають самостôйности руско-украиньского народа, отже тимъ самимъ мусять належати до ґрупы Rusov, а нѣколи до тои самои ґрупы що Русины-Украинцѣ. Скликуючій комітетъ листомъ зъ дня 24 м. м. згодивъ ся на се, а тимчасомъ вже 31 Серпня въ своѣй вôдозвѣ те саме нехтуе, и зачисляе насъ до ґрупы Малорусовъ вразъ зъ москвофілами. Таке поступоване годѣ справдѣ зрозумѣти, тимъ бôльше що теперь на всякѣ поясненя, полеміки и т. п. часу небогато лишилось.

Єсли редакторъ »Правды« хоче фіґуровати якъ Малоросъ — all right, вольному воля, але чи тогды не правильнѣйше булобъ зарахувати и »Свѣтъ« мѣжь неистнуючихъ Малоросôвъ, божь »Свѣтъ« дозволивъ Синодъ выдавати на малорускôмъ языцѣ?

Якъ видно зъ вôдозвы, то скликуючій комітетъ дуже прихильный Полякамъ и бере ихъ въ оборону передъ російскимъ урядомъ. Боронити слабшого рѣчь гарна, однакъ попри се не повиненъ бувъ комітетъ забути, що Русины-Украинцѣ далеко бôльше угнетенѣ въ Росіи якъ Поляки, и если бравъ другихъ въ оборону, повиненъ бувъ згадати и за Русинôвъ. Але се дрôбниця; самѣ заявы симпатій не поможуть нѣчого, якъ слушно пишесь въ вôдозвѣ, и мы если згадуемо про се то лишь тому, що насъ Русинôвъ болить те, що коли другимъ признаесь рацію навить въ поважнѣйшихъ справахъ, то намъ навить имени нашого не хочуть признавати таки самѣ всеславяне.

Цѣкава рѣчь, чому такій великій славянофілъ и властитель найбôльшои словеньскои часописи п. Ровнянекъ не є въ комітетѣ зъ боку Словакôвъ?

Позаякъ Москалѣвъ мае заступати ґенеральный російскій конзуль зъ Ню Йорку, ґрафъ Ладыжиньскій, цѣкаво було бы знати, чи вôнъ буде на зъѣздѣ якъ приватный чоловѣкъ чи якъ представитель російского уряду?

Дивно также, що такѣ славянофілы якъ Сербы, Болгары и Словинцѣ, котрѣ мають, особливо Сербы и Болгары, споре число своихъ интеліґентныхъ людей тутъ въ Америцѣ, не мають своихъ заступникôвъ въ комітетѣ.

Отсихъ пару слôвъ написали мы по щирости и не на те, щобъ розбивати почате дѣло. Мы писали повысше тому, бо дивимось на всеславяньскій зъѣздъ не якъ на „шопку“ або дитячу забавку, але на дѣло серіозне, поважне.

Не маючи ще вôдповѣдей вôдъ нашихъ передовыхъ людей, не знаемо чи они возьмуть або нѣ участь въ зъѣздѣ. Єсли возьмуть, то певно лишь пôдъ услôвемъ, що не лишь справы другихъ обговорюванѣ на зъѣздѣ будуть трактованѣ поважно, але такъ само и нашѣ справы не будуть переочуванѣ, або трактованѣ побѣжно чи недбало, якъ се було доси.

Що чувати въ свѣтѣ.

КИТАЙСЬКЕ правительство всѣма силами заходить ся, щобы уоружити свое вôйсько на ладъ европейськiй, въ якъ найкоротшôмъ часѣ. За посредствомъ одной гамбурськои фірмы вôднесло ся китайське правительство до австрійського міністерства вôйны зъ предложенемъ, спродати имъ 200,000 ґверôвъ. Мае ся розумѣти, що австрійське правительство вôдмовило.

УКАЗОМЪ царськимъ скликано на день 6 грудня звычайну сесію фінляндськихъ становъ до Гельсінґфорсъ. Рôвночасно зазначено, що слѣдуюча сесія фінського сойму вôдбуде ся въ 1907 роцѣ. Фінськiй парляментъ складае ся зъ чотырохъ становъ: зô шляхты, клеру (духовеньства); мѣщанъ и селянъ. Всѣ тѣ станы скликуе царь россійськiй, котрый е заразомъ великимъ княземъ фінляндськимъ. Указъ сей выкликавъ въ Фінляндіи велике враженѣ, бо вже нѣхто майже не сподѣвавъ ся скликаня сойму. Зъ тыхъ всѣхъ указôвъ и амнестій царськихъ слѣдно, що Росія въ части понехала русифікацію Фінляндіи, котрои великимъ защитникомъ бувъ небôщикъ Плеве, але въ части вертае давну конституцію. На Фінляндцяхъ маемо примѣръ, що не треба ждати, ажь намъ дадуть, але силою и террором домагати ся своихъ правъ, бо въ Росіи лишь того послугають.

—

Война на далекôмъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Ліао-Янґъ 25. Три арміи японськiй, що окружили вôйсько Куропаткина мають числити: армія ґенер. Курокого 100.000 вôйська, армія ґенер. Нодзу 70.000, ґен. Оку 40.000. Крôмъ того двѣ дивізіи въ силѣ 30.000 вôйська посуваютъ ся вздовжъ рѣки Ліао. Отже всього японського вôйська, що окружило ґен. Куропаткина, е 240.000 люда. Пôльный маршалокъ Ояма, начальный командантъ японського вôйська въ Манджуріи, находить ся въ дорозѣ пôдъ Портъ Артура, де мае особисто обняти провôдъ надъ вôйськомъ японськимъ.

Берлинъ 26. Доносять тутъ, що въ Росіи орґанізують другу велику армію, котра въ найкоротшôмъ часѣ зôстане выслана на поле вôйны.

Лондонъ 28. Пôдъ Ліао-Янґомъ рано чути було сильный гукъ пушокъ, зъ чого можна вносити, що битва зачала ся.

Ліао-Янґъ 28. Всякій приготовленя до битвы покôньчено тутъ еще за дня. Вôйська російськiй по довгôй битвѣ цофнули ся зъ пôдъ Антпаншанъ. Ихъ мѣсце заняли Японцѣ и сейчасъ знищили мôстъ и спалили дворець зелѣзничій. Страты російськiй выносять около 300 забитыхъ и раненыхъ. Японськiй вôйська посуваютъ ся зъ великимъ поспѣхомъ на передъ. Всѣ сподѣють ся, що пôдъ Ліао-Янґомъ прийде въ найкоротшôмъ часѣ до великои битвы.

Чіфу 28. Говорять тутъ, що Портъ Артура помимо такъ частыхъ и нагальныхъ атакôвъ Японцѣвъ удержить ся еще зô два мѣсяцѣ. По завзятôй борбѣ, зô стратою около 500 люда заняли остаточно Японцѣ фортъ Ріглунґшанъ. Въ ночи 22. серпня пôдчасъ зливного дощу, вôддѣлъ Японцѣвъ зложеный зъ 500 людей затакувавъ фортъ нръ 5. однакъ майже въ цѣлости выгинувъ. Російська маринарка въ Портѣ Артура опустила кораблѣ и повнить службу при великихъ обляжничихъ арматахъ. Японськiй ґранаты падуть безъ перестанку въ заливъ и ушкоджують находячій ся тамъ кораблѣ военнй.

Чіфу 28. После донесень Китайцѣвъ. до Порту Дальнього прійшло 20 перевозовыхъ кораблѣвъ, зъ 22.000 людей, котрй мають скрѣпити японьску армію пôдъ Портомъ Артура.

Ліао-Янґъ 29. Японцѣ звернули свою дѣяльнôсть на сходный и полудневый фронтъ російськои арміи. Погода гарна, дороги высихають. Артилерія розпочала стрѣлянину о годинѣ 6. рано. Острѣлювано полудневый фронтъ Росіянъ.

Петербургъ 29. Найлѣпше поінформованй круги вôйськовй не знають на певно чи пôдъ Ліао-Янґомъ прийде до остаточнои розправы. Є однакъ можливе, що вже теперь зачалась тамъ битва и мабуть въ протягу 48 годинъ судьба вôйны буде рѣшена. Зъ Ліао-Янґу доносять, що пôдчасъ битвы заднои сторожи Росіянъ зъ Японцями згинули ґен. Рутковськiй и оберстъ Рабенъ. Оба були здôбными офіцирами и любимцями царського двора.

Петербургъ 29. Вôдъ вчера рана стягае ґен. Куропаткинъ всѣ свои вôйська до Ліао Янґу. Найтяжша битва вôдбула ся на лѣвôмъ крилѣ, де Японцѣ безъ перестанку атакують баґнетами. Найзавзятѣйше атакували Японцѣ на російськй позиціи въ Чеґовѣ и Анпінґу. Росіяне стратили дуже много офіцирôвъ, около 2000 жовнѣрôвъ и много пушокъ, але зъ занятыхъ позицій не уступили.

Ліао-Янґъ 29. Російська армія въ цѣлôй лініи цофнула ся до Ліао-Янґу. Японцѣ вытревало и безъ впину посувають ся на передъ.

Берлинъ 29. Въ нѣмецкихъ вôйськовыхъ кругахъ говорять, що ситуація Куропаткина пôдъ Ліао-Янґомъ е вповнѣ вдоволяюча. Мѣсто се е надзвычайно добре укрѣплене черезъ ґен. Величка, котрый всѣ стратеґічно важнй позиціи доокола Ліао-Янґу въ двохъ послѣдныхъ мѣсяцяхъ такъ сильно укрѣпивъ, що суть не до здобутя. Вôйська російськй пôдъ Ліао-Янґомъ обчисляють на 180.000, о японськй на 240 тысячь, однакъ ту рôжницю чисельну вырôвнують укрѣпленй позиціи Росіянъ.

Чіфу 29. Пôсля донесень Китайцѣвъ, всѣ вôйська японськй приступили до ґенерального атаку на Портъ Артура дня 22. серпня, однакъ штурмъ не повѣвъ ся, и зъ великими стратами мусѣли цофнути ся.

Петербургъ 29. Корпусъ свѣжого вôйська російського прибувъ на поле битвы. Зразу бувъ призначеный для Владивостока, але на усильне домагане ся Куропаткина, зôставъ прилученый до його арміи.

Токіо 30. Пôдъ Ліао-Янґомъ розпочалась битва, котра мабуть буде рѣшаючою въ сегорôчнôй кампаніи военнôй Сполученй арміи ґен. Курокого. Нодзу и Оку числять бôльше якъ 200 тысячь вôйська и 1200 арматъ. Армія Куропаткина складае ся зъ 6 корпусôвъ и 147 швадронôвъ кавалеріи, то е менше бôльше такъ само якъ и японська армія. Битву розпочали Японцѣ страшнымъ пушочнымъ огнемъ, пôдчасъ котрого пѣхотинцѣ посували ся безъ впину на передъ и атакували Росіянъ. Зъ обохъ сторôнъ бороли ся зъ найбôльшою вôдвагою. Борба тревала до 8-ои годины вечеромъ а побѣда не перехилила ся на жадну сторону. Атаки Японцѣвъ въ цѣлôй лініи зôстали вôдпертй.

Петербургъ 30. Въ битвѣ пôдъ Ліао-Янґомъ мають Росіяне перевагу. Всѣ атаки Японцѣвъ вôдпертй. Японцѣ стратили 10 пушокъ.

Лондонъ 30. Огонь пушочный Японцѣвъ уставъ доперва о годинѣ 8. вечеромъ. Страты незвѣснй. Третый російськiй корпусъ побѣдоносно вôдперъ атаки Японцѣвъ а именно вôдперто Японцѣвъ баґнетами. Послѣдный и рѣшаючій атакъ буде завтра выконаный. Настрôй російського вôйська знаменитый.

Петербургъ 30. Велика битва пôдъ Ліао-Янґомъ, котра зачала ся вô второкъ рано, тревала черезъ цѣлый день и що разъ бôльше змагала ся. Всѣ уповають тутъ въ знане и вôдвагу Куропаткина и ожидають вѣстей про побѣду. Доси надôйшли тутъ лишь короткй и неяснй телеґрамы зъ поля битвы.

Ліао-Янґъ 30. Вôдъ годины 5. до. 9. рано сыпавъ ся безъ впину градъ шрапнелѣвъ на російське вôйсько. Смертоноснй ґранаты всюда експльодують, ихъ бѣлый дымъ выразно взносить ся понадъ зеленй корчѣ на узгôряхъ занятыхъ Росіянами. Пôдъ охороною ґранатôвъ пѣхота японська посувае ся напередъ до атаку. О годинѣ 10. рано огонь пушочный дещо ослабъ, зате пѣхота постоянно посувае ся напередъ. Росіяне боронять ся вôдважно, и страты ихъ загально не суть дуже великй. Передъ вечеромъ борба змогла ся. Японцѣ безъ стямы атакуючи посувають ся на передъ. 23-тый російськiй полкъ вôдперъ ихъ атакъ. Японська батерія попала ся въ руки Росіянъ. Раненй наплывають купами до Ліао-Янґу.

Петербургъ 30. Довго ожидана битва розпочала ся, и оба ворожй вôйська ведуть правдоподôбно рѣшаючу борбу въ цѣлôй той вôйнѣ. Японцѣ атакують Куропаткина на тôмъ мѣсци, котре вôнъ самъ собѣ выбравъ, и всѣ суть певнй, що коли вже разъ Куропаткинъ принявъ битву, то певно вôднесе побѣду. Битва потревае правдоподôбно пару днѣвъ. Ґен. Сахаровъ телеґрафуе до царя: Головный атакъ Японцѣвъ вымѣреный проти нашого правого крила и центрумъ, и тамъ понесли мы найбôльшй страты въ людяхъ. Російськй вôйска пôдъ Ліао Янґомъ суть такъ розставленй, що могуть оперти ся атакамъ всѣхъ трохъ японськихъ армій.

Токіо 30. Въ битвѣ пôдъ Анпінґъ стратили японцѣ 2000 людей. Страты Росіянъ незвѣснй.

Петербургъ 30. Ґен. Стессель доносить, що всѣ атаки Японцѣвъ до 25 серпня зôстали вôдпертй, при чôмъ Японцѣ понесли великй страты. Російськй обляжничй пушки зôстали японськими кулями ушкодженй, заступлено ихъ пôльными пушками.

Петербургъ 31. Рôвно зô свѣтомъ розпочато борбу на ново пôдъ Ліао Янґомъ. У вчерашнôй и нынѣшнôй борбѣ Росіяне въ цѣлôй лѣніи зôстали побѣдниками и всѣ атаки Японцѣвъ вôдперли, заподѣявши имъ великй страты. Мимо чисельнои переваги Японцѣвъ, Росіяне вже першого дня битвы здобули 46 японськихъ пушокъ и полонили кôлькасотъ японськихъ жовнярôвъ. До остаточнои битвы ще не прийшло, але Росіяне въ многихъ мѣсцяхъ перейшли зъ оборонной тактики въ зачѣпну. Въ приближеню обчисляють втраты по обохъ бокахъ на 10000 люда зъ чого на Росіянъ припадае .3000.

Ліао Янґъ 31. Рôвно зô всходомъ сонця почали гремѣти пушки и засипують цѣле поле борбы своими кулями. Въ ночи переставъ падати дощь и день е погôдный и ясный. Зъ полудново-всхôдной стороны Ліао Янґу выпустили Японцѣ воздушный бальонъ, щобы оглянути позиціи російськй. Росіяне стрѣляли до него, але безуспѣшно.

Ліао-Янґъ 31. о годинѣ 5·30 вечеромъ. Битва въ повнôмъ розгарѣ. Канонада троха притихла, японськй вôйська обходять лѣве крило Росіянъ. Бôльше якъ пôвъ міліона жовнярôвъ и 1300 пушокъ (по обохъ сторонахъ) бере участь въ битвѣ. Цѣла російська военна сила стоить въ огню. Оденъ реґіментъ, що свѣжо прибувъ на поле вôйны, при звукахъ музики выруіпивъ до штурму. Въ битвѣ пôдъ Ліао-Янґъ показуе ся, що російська пôльна артилерія мае перевагу надъ японською, пôдчасъ коли японська гôрська артилерія е далеко лѣпша вôдъ такои самои російськои. Многй позиціи здобутй зъ початку Японцями, вôдобрали назадъ Росіяне.

Петербургъ 31. Доходять тутъ звѣстки, що пôдъ Ліао Янґомъ вôднесли Росіяне першу и найсвѣтлѣйшу побѣду. Армія ґен. Куропаткина заняла позиціи доокола Ліао-Янґу въ формѣ пôвколеса. Битва розпадае ся на двѣ части. По сильнôмъ острѣлюваню російського центрумъ и правого крила, посувае ся японська пѣхота до атаку и справдѣ удало ся Японцямъ заняти першй укрѣпленя Росіянъ, коли однакъ пôславъ Куропаткинъ своимъ на помôчь резерву, мусѣли Японцѣ уступити ся.

Мукденъ 31. Около 200 Японцѣвъ полоненыхъ вчера въ битвѣ, притранспортовано тутъ желѣзницею. Другого транспорту ожидають нынѣ.

Чіфу 31. Японцѣ приловили трохъ російськихъ офіцирôвъ, котрй зъ важными паперами намагались передерти ся до Порту Артура. Полоненыхъ вôдставлено до порту Дальнього.

Токіо 1. вересня. Японцѣ побѣдниками на цѣлôй лѣніи пôдъ Ліао-Янґомъ. Вôйська японськй заняли мѣсто Ліао-Янґъ. Ґен. Курокі зô своею арміею переходить рѣку Тайтзе и загрожуе лѣве крыло Куропаткина. Ґен. Куропаткинъ стягае свое вôйсько на правый берѣгъ рѣки Таітзе. Праве російське крыло, що притикало до желѣзнои дороги зôстало побите черезъ ґен. Оку. Желѣзниця и вся комунікація мѣжь Ліао-Янґомъ а Мукденомъ зôстала черезъ Японцѣвъ перервана. Вôддѣлъ Японцѣвъ зложеный зъ 10.000 жовнярôвъ находить ся недалеко Мукдена въ пôвнôчно сходнôй сторонѣ.

Токіо 1. Ґен. Куропаткинъ опустивъ мѣсто Ліао-Янґъ, и цофнувъ ся зъ вôйськомъ на правый берѣгъ рѣки Тайтзе, щобы въ сей спосôбъ не допустити до оточеня свого вôйська зô всѣхъ боковъ, до чого стремѣвъ ґен. Курокі. Деякй форты коло Ліао-Янґу находять ся еще въ рукахъ Росіянъ, и коло нихъ прийде правдоподôбно до найбôльше кровавои битвы.

Петербургъ 1. Ґен. Курокі перейшовъ рѣку Тайтзе коло Саканканквантумъ и загрозивъ російськôй арміи зъ заду, въ наслѣдокъ чого мусѣвъ ґен. Куропаткинъ также цофнути ся за рѣку и не допустити до окруженя себе.

Мукденъ 1. Дорога желѣзнича помѣжь Мукденомъ а Ліао-Янґомъ зôстала перервана, тому вѣсти зъ битвы пôдъ Ліао-Янґомъ неточнй, бо походять лишь зъ японськихъ жерелъ.

Парижь 1. Ходить тутъ поголоска, що ґен. Куропаткинъ давно вже уложивъ собѣ такій плянъ, щобы мѣсто Ліао-Янґъ вôддати въ руки Японцѣвъ, самому перейти на другій берѣгъ рѣки Тайтзе и потягнути за собою ґен. Курокі, щобы въ сей спосôбъ вôддѣлити його вôдъ решты японьского вôйська, и тымъ лекше побити.

Лондонъ 1. Анґлійськiй кореспондентъ доносить тутъ, що въ портѣ Дальнôмъ выладовано 35.000 вôйська японського, котре зъ разу мало скрѣпити облогу Порту Артура, але въ послѣднôй хвилѣ, на жадане пôльного маршалка Оямы, зôстало пôслане пôдъ Ліао-Янґъ.

Лондонъ 1. Доносять тутъ зъ Чіфу и Тіентсинъ, що Японцѣ заняли два форты вôддаленй на три чверти милѣ вôдъ самого порту Артура.

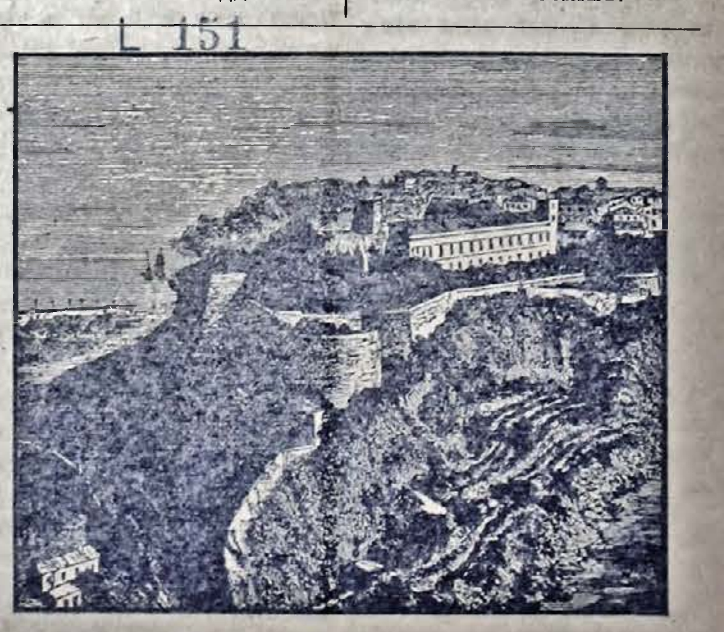
Токіо 1. Загально припускають, що Портъ Артура выдержить облогу найдальше до кôнця сего мѣсяця.

Токіо 2. Праве крыло арміи ґен. Курокого посувае ся на передъ, щобы выконати атакъ та Гайинґтай, и здобути позиціи, зъ котрыхъ бы японська артилерія могла острѣлювати російську желѣзницю. Вôйсько Курокого е дуже змучене. Вôдъ 23 серпня безустанно або машируе, або бере участь въ борбѣ, мимо того однакъ тримае ся досить крѣпко. Рѣка е такъ широка и глубока, що годѣ перейти еѣ въ брôдъ. Ґен. Оку старае ся зôпхнути праве крыло російськои арміи до рѣки и правдоподôбно богато ихъ потонуло. Приватна депеша доносить, що въ Ліао-Янґу лютуе страшный огонь. Однй кажуть що огонь сей спричинили японськй ґранаты, другй кажуть, що самѣ Росіяне пôдпалили мѣсто. Страты Росіянъ и Японцѣвъ подають на 30.000 забитыхъ и раненыхъ.

Парижь 2. Доходять тутъ поголоски, що Куропаткинъ цофне ся зъ вôйськомъ ажь до Мукдена и тамъ доперва розправить ся зъ Японцями.

Берлинъ 2. Знатоки вôйськовй говорять, що вôйсько російське, черезъ безустанне цофане ся дуже легко може попасти въ розсипку.

Токіо 2. Японська фльота пôдъ Портомъ Артура переловила 20 китайськихъ човнôвъ наповненыхъ живностію, призначеною для обляженыхъ Росіянъ.

Монако. (Диви сторона 2.)

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЪ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель .... С. Митренко, Olyphant, Pa.
Заст. секретаря .... Йос. Кульчицкій, Baltimore, M. D.
Заст. касіера .... А. Янковичъ, Mc Adoo, Pa.

Радні:

А. Валевскій .... St. Louis, Mo.
А. Семаницкій .... Trauger, Pa.
Ник. Денбицкій .... Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ .... Olyphant, Pa.
Ал. Сорока .... Plymouth, Pa.
Иванъ Паралякъ .... New York City.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько .... Jessup, Pa.
Ив. Посипанко .... Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій .... Elemor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій .... Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій .... McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ .... Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 долярôвъ посмертного за мужа, а 300 долярôвъ за жену и другіи запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

В Союзѣ можете убеспечити вашіи дѣти за таншій грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачіи до Р. Н. Союза выписує ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тôлько тіи моні ордеры и чеки выписаніи на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза“, на пôдставѣ котрого члены приступаючи до „Союза“ а маючи высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

Ч. 399. **КВІТЪ** $600.00

на шестьсотъ долярôвъ, котріи пôдписаный опѣкунъ отримавъ яко посмертну запомогу по Иванѣ Маерникy зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Scranton, Pa. Aug. 29, 1904.

Григорій Шепелякъ, опѣк.
Свѣдки: Юрко Пайдичь, Юрко Фуйтакъ.
Ив. Лежиньскій, предсѣд.,
А. Ґела, секретарь.

Ч. 400. **КВІТЪ** $300.00

на триста долярôвъ, котріи пôдписаный отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Оленѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Scranton, Pa. Aug. 25, 1904.

Андрѣй Гакошь.
Свѣдки: Мих. Стефко, Сим. Цѣпакъ.
Иванъ Лежиньскій, предс.,
Андрѣй Ґела, секретарь.

Ч. 397. **КВІТЪ** $300.00

на триста долярôвъ, котріи пôдписаный отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Пелагіи зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Hazleton, Pa. Aug. 26, 1904.

Андрѣй Гуликъ.
Свѣдки: Андрѣй Пелехачь, Юліянъ Пирохъ.
Мих. Мардинякъ, предсѣд.,
Ф. Полинка, секретарь.

ПОСМЕРТНІИ ВѢСТИ.

†

ИВАНЪ ПАЛѢНОВСКІЙ, членъ Р. Н. Союза, вôддѣлъ 40. Scranton, Pa., упокоивъ ся 19-го Августа с. р. Покôйный походивъ зъ Угорщины, села Здары, столицѣ Земплинъ. До Р. Н. Союза належавъ вôдъ 1902 року.

ЙОСИФЪ УГРИНЯКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôддѣлъ 48. McKeesport, Pa., упокоивъ ся 21. Августа с. р. Покôйный походивъ зъ Галичины, села Красне, повѣтъ Коросно. До Р. Н. Союза належавъ вôдъ 1901 року. Оплакує го жена и маленькій сынокъ Николай.

Вѣчная память!

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбуває свои мітинґи все въ недѣлю по першôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирає членъ 5 долярôвъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и инші запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, предс.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касіеръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая вôддѣлъ 78 въ Майнерсвилъ, Па. взыває своихъ членôвъ, щобы всѣ явились на мітинґъ дня 18 Септембра о 1-ôй годинѣ пополудни. Хто не явить ся заплатить $1.50 кары.

Васко Крамарь, предсѣдатель,
Грицъ Беньо, секретарь.

ВАЖНЕ!

Братство св. Космы и Даміяна въ Ansonia, Conn. дає своимъ членамъ $5.00 запомоги тыжневои въ разѣ слабости (зъ часомъ и больше) а $50.00 въ разѣ смерти. Членомъ може стати кождый Русинъ або Русинка до 50 р. житя. До 10-го Септембра с. р. приймає ся безъ вступного. Голоситись треба до К. Горбаля, 8 May St., Ansonia, Conn.

Комітетъ.

ПОВѢДОМЛЯЮ

членôвъ братства св. Володимира, що въ суботу вечеръ 10-го Септембра вôдбуде ся надзвычайный мітинґъ точно о 8 год. въ важныхъ справахъ длятого кождый членъ повиненъ явити ся на нѣмъ. Єсли котрый членъ не прийде то пôдпаде карѣ. Мітинґъ вôдбуде ся тамъ де всегда.

Ан. Шеремета, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Даємо до вѣдомости Русинамъ въ околици McAdoo, Pa., що братство Покрова Пр. Богород. въ Македу, Па, вôддѣлъ Союза 7, буде принимати новыхъ членôвъ за зниженє вступне въ мѣсяцю Септембру и Октобру; пôсля новыхъ статутôвъ до Р. Н. Союза, а до братства задармо безъ жадного вступного.

Иванъ Посыпанко, предсѣд.,
Дмитро Капѣтула, секрет.

НАШЬ УРЯДЪ

бр. Благовѣщеня Пресв. Богородицѣ въ Sayre, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 107: Стефанъ Яцко, предсѣдатель; Лукашь Матухъ, заступникъ; Илько Костикъ, касіеръ; Йосифъ Хомищакъ, заступникъ; Гр. Ковалевичь, секретарь; Антоній Лучейка, заступникъ; Яковъ Стройвонсъ и Микола Зубенко контрольоры.

— БУВШІЙ секретарь бр. св. Архистр. Михаила въ Westmoreland, Pa. вôдъѣхавъ до краю. На его мѣсце выбрано бр. Теодора Гливу. Его адресъ

Theodore Hlywa,
Box 237, Manor Sta., Pa.

— ДНЯ 15-го Августа вôдъѣхавъ до краю Матѣй Опаръ бувшій касіеръ бр. Бл. Пресв. Богор. въ Сейръ, Па., вôддѣлъ Союза 107. Касу вôддавъ въ порядку свому наслѣдникови Ильковu Костикъ.

ДАЛЬШІИ ЖЕРТВЫ

на руску церковь въ Ст. Луісъ, Мо. зложили слѣдуючіи:

Зъ Desloge, Mo.:

Осипъ Федакъ	1.00
Иванъ Клецко	50
Гринь Славникъ	50
Андр. Шрамякъ	1.00
Гринь Сынишинъ	25
Иванъ Викторъ Юрикъ	2.00
Иванъ Бернеровскій	50
Мих. Товтинъ	50
Гринь Кузикъ	50
Мих. Добровольскій	1.00
Павло Мѣцѣкъ	1.00
Треф. Стифура	50
Лука Сивакъ	50
Григ. Бряшко	1.00
Вас. Барна	1.00
Андр. Буґель	1.00
Иванъ Саґанъ	2.00
Тимко Цига	1.00
Дан. Оршакъ	1.00
Иванъ Анцій	25
Якимъ Федакъ	1.00
Кудратъ Оршакъ	25

Зъ St. Francois, Mo.:

Семанъ Демчакъ	1.00
Петро Сосенко	25
Семанъ Вапиньскій	25
Андр. Смолякъ	1.00
Вас. Крохта	25
Мих. Репакъ	50
Лука Сорока	50

(Дальше буде)

ОГОЛОШЕНЄ
Въ справѣ фонду Еміґраційного Дому

Подаємо до публичнои вѣдомости послѣдне справоздане касове, що фондъ Еміґраційный зôбраный въ часѣ 1894—1896 р. находившій ся дотеперь въ депозитѣ Союза выносить $221.10. Зъ днемъ 24 мая фондъ зôбраный комітетомъ Еміґраційного Дому почавши вôдъ 1899 року ажъ до теперь выносить $675.87. Разомъ цѣлый фондъ Еміґр. Дому $896.97. Тоту цѣлу суму комітетъ нисше пôдписаный передавъ въ тростъ нововыбраному касіерови Иванови Гловѣ, котрый ту цѣлу суму пожичивъ на 3 проц. на домъ Рускои Бурсы въ Йонкерсъ.

Yonkers, N. Y. Aug. 16, 1904.

о. Н. Пôдгорецкій, предс.
К. Кирчôвъ, секретарь,
Лазоръ Сиротякъ, касіеръ.

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ“.

Пѣсня духовна.

Зъ пѣсн Сіона. 6.

Є для сумныхъ на земли
Мѣсце у Христа;
Брате страждучій возьми
Мѣсце у Христа!
Серце все Христу вôдкрый,
Вôджени весь страхъ людській,
Давъ тобѣ Создатель твôй
Мѣсце у Христа.
Не спôзняй ся по пути,
Вôдпочинь въ Христа;
Поспѣшай скорѣйшь найти
Мѣсце у Христа.
Жаль якъ маєшь ты въ груди,
До Спасителя прийди
И своѣй душѣ найди
Покôй у Христа.
Безжурливіи серця,
Прийдѣть до Христа:
Вамъ дає любовь Вôтця
Мѣсце у Христа.
Посмотрѣть, якъ на горѣ
Ллєть ся тамъ потôкъ живый
Святой, чистои крови,
Крови изъ Христа.
Вѣчная любовь зове
Всѣхъ насъ до Христа,
И для кождого тамъ є
Мѣсце у Христа.
Тамъ побачимъ чудеса!
Бувшихъ грѣшникъ въ небесахъ;
Всѣмъ є путь туда вôльна —
До Спаса Христа!

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.

8	Ч.	Адріанъ и Наталія
9	П.	Пименъ
10	С.	Мойсей и Августинъ
11	Н.	Усѣкн. Ч. Гл. Іоан. Кр.
12	П.	Алекс., Іоан. и Павелъ
13	В.	† Полож. ч. Пояса Пр. Д.
14	С.	Начало Індикта

НОВИНКИ.

— У КИЄВѢ гуртокъ молодшихъ та початкуючихъ письменникôвъ складає альманахъ »Ранок«. Змѣстъ: белетристика, публіцистика та поезия. Редакція альманаха запрошує американьскихъ Украинцѣвъ приняти участь у »Ранкови« своими творами. Кождый авторъ одержить безплатно оденъ примѣрникъ альманаха. Рукописи належить выслати на адресу:

Ал. К. Коваленко,
Ивановская ул. № 75, Кв. 10.
Кіевъ, Russia.

— ВЪ Бреславѣ въ Прусахъ померла недавно стара жѣнка, котра вôдъ 20 майже лѣтъ жила зъ милостинѣ. Въ хатѣ помершои, котра складала ся зъ двохъ кôмнатъ, найдено величезніи стосы мѣшкôвъ повныхъ сухарôвъ, котріи доставала яко милостиню, и не могла зъѣсти. Сухарѣ тіи важать больше якъ 10 сотнарôвъ. Найдено еще больше якъ 200 фляшчинокъ зъ лѣкарствами, котріи померша доставала на коштъ мѣста, але ихъ не уживала. Въ куфрахъ найдено гарну бѣлизну декотріи рѣчи були навѣть шовковіи, а вкôнци знайдено 1636 марокъ, мѣжь тымъ около 1000 въ золотѣ.

— ТОРГОВЛЯ дѣвчатами прибирає на Угорщинѣ щоразъ больші розмѣры. Помимо енерґичныхъ заходôвъ поліціи, годѣ сему перешкодити, бо торговельники дѣвчатами мають широку и дуже сильну орґанізацію. Купцѣ продають жертвы невинніи на далекôмъ Сходѣ и въ полудневôй Африцѣ.

— ҐАЛИЦЬКІИ Жиды-соціялісты, якіи доси належать до П. П. С. (польськои партіи соціялістичнои) задумують утворити окрему жидôвську соціялістичну орґанізацію и склнкують въ тôй цѣли довѣрочну нараду. Польські соціялісты тымъ дуже недовольніи, бо черезъ те вôдпаде вôдъ польськои орґанізаціи велике число найспособнѣйшихъ провôдникôвъ и интеліґентнѣйша частина членôвъ партіи. Безпосередною причиною твореня сеи новои орґанізаціи є шовіністичне трактоване жидôвськихъ соціялістôвъ польськими соціялістами, якіи пôдъ тымъ зглядомъ не дуже остають позаду Вшехполякôвъ. Не вôдъ рѣчи буде додати, що не шкодилабы и украиньськимъ соціяльнымъ демократамъ енерґичнѣйша еманципація зъ пôдъ вплыву ихъ польськихъ товаришôвъ.

— ВОЄННЫЙ урядъ на Филиппинахъ засудивъ на кару смерти за дезерцію жовнѣра Фредъ Сцова, котрый въ 1900 р. утѣкъ зъ вôйска на островъ Лузонъ, однакъ по мѣсяцю зôставъ зловленый. Тогдѣ жовнѣрь сей утѣкъ по разъ другій, прибравъ собѣ друге имя и прилучивъ ся до филиппиньскихъ повстанцѣвъ. Недавно зловлено его и вôддано пôдъ военный судъ, котрый засудивъ його на кару смерти. Здаєть ся, що президентъ Спол. Державъ уласкавить його.

— ВЪ Краинѣ въ Австріи пôдчасъ стрѣляня острыми набоями зъ арматъ до цѣли, знайдено на поли девятьлѣтного хлопця, цѣлкомъ очорненого вôдъ арматного пороху, котрый крутивъ ся коло того мѣсця, де стрѣляли. Коли офіцеры запитали хлопця, що вôнъ въ такъ небезпечнôмъ мѣсци робить, вôдповѣвъ, що кулѣ ловить и справдѣ знайшли при нѣмъ 18 вôдламкôвъ арматныхъ куль. Хлопець не зважавъ на тое, що кождои хвилѣ може згинути, але ловивъ арматніи кулѣ. Офіцеры обдарували вôдважного хлопця грôшми и пустили до дому.

— ВЕЛИКІЙ страйкъ зелѣзныхъ робôтникôвъ въ Нижнôмъ Новгородѣ, въ Россіи въ котрôмъ брало участь 12.000 робôтникôвъ, вже скôнчивъ ся. Заворушень не було жадныхъ.

— СПРАВА убѣйцѣ Плевого ще не порѣшена. Послѣдни вѣдомости, що вôнъ засудженый на смерть, суть неправдивіи. Теперь заходить пытане, хто буде його судити, на судъ цивѣльний чи военный. Справу ту має полагодити будучій міністерь справъ внутрѣшныхъ.

— ИВАНОВИ ҐОТГАРДОВИ въ Єдинбурґу на Угорщинѣ померла жѣнка и полишила 6 дрôбныхъ дѣтей. Невдовзѣ по смерти жѣнки залюбивъ ся Ґотгардъ въ молодôй дѣвчинѣ, котра заявила, що лишь тогдѣ выйде за него за мужъ, коли вôнъ позбуде ся своихъ дѣтей. Ґотгардъ послухавъ и вôддавъ дѣты до своякôвъ, що мешкали въ сусѣднôмъ селѣ. Не вдовзѣ потомъ прийшли два его сыны оденъ 15. а другій 16. лѣтный и просили батька щобы давъ имъ решту убраня, яку еще вдома полишили. Розгнѣваный батько кинувъ ся на сынôвъ и побивши ихъ выкинувъ за дверѣ. Тогдѣ старшій сынъ не застановившись що робить, вхопивъ кухонный нôжь, вбѣгъ до хаты и при помочи брата проколовъ на смерть батька въ той самый день, коли батько мавъ брати шлюбъ зъ молодою дѣвчиною. Оба хлопцѣ саміи добровôльно вôддали ся въ руки справедливости.

СМѢШНЕ.

До пустои коршмы прийшовъ уже нетверезый господарь, ставъ на дверяхъ и кричить: „Арендарю, ану засвѣти!“ Тимъ крикомъ спудила ся безрога, що пôдъ стандарами спала, бухнула въ дверѣ, и вхопила розчепѣреного пяницю. Переляканый зловивъ ся за шерсть а безрога здоровецка летить толокою зъ нимъ якъ змия. „А добре менѣ жѣнка казала — думає пяниця собѣ — „не йди до коршмы, бо тя чортъ пôрве. Ну, отъ вже и пôрвавъ!“

Хто туманъ? — Панъ купивъ паличку тростинову. Другого дня розказавъ слузѣ, щобы еи притявъ и то въ горѣ. Слуга притявъ, але потôмъ ручка не приставала добре. Се пана розгнѣвало.

Слуга каже: „То нащо панъ казали еи зъ верха прирубати — я бувъ бы еи зо споду притявъ“.

„Але-жь то зъ тебе туманъ — крикнувъ панъ — таже вона була въ горѣ за довга, не въ долинѣ!“

Купець до господаря: „Сего року красна вамъ бараболя уродила ся“.

„Таже оно правда, що красна, але бѣда, що нема нѣ дрôбнои нѣ гнилои, та нема що свинямъ дати ѣсти.

— »ПСАЛТИРЯ Розширена въ дусѣ христіяньскои молитвы и церковного богослуженя« уложивъ о. Ал. Слюсарчукъ. Є се велика книга о 526 сторонахъ. Мѣстить въ собѣ Псалтиръ въ старославяньскôй мовѣ и въ перекладѣ зъ поясненями. Книжка ся коштує 6.30 К. — въ Америцѣ 3 доляры. Замовляти еѣ можна у о. А. Слюсарчука, Рунґура, п. Печенѣжинъ, Галичина, або черезъ Руску Книгарню, Box 128, Scranton, Pa.

ПРОДАЮ КНИЖКИ:

Богъ Надежда моя	90 ц.
Библія стар. и нов. завѣта	50 ц.
Пѣснословецъ великій	40 ц.
Пѣснословецъ меншій	30 ц.
Колядy	25 ц.
Коломыйки	30 ц.

Книжки высилаю сейчасъ по вôдобраню грошей. Грошѣ можна посилати въ листѣ реджістрованôмъ або въ значкахъ почтовыхъ. Канадійскихъ марокъ не принимаю. Почту оплачую самъ. Адреса:

Andrew Wolk,
224 E. 3d St., New York City.

Всячина.

НАЙБÔЛЬШИЙ МОРСКИЙ глубины находять ся въ Атлянтійскôмъ Океанѣ. Найглибше мѣсце доходить 8.341 метровъ. Ще бôльша глибина, бо ажь 9.636 метр. е въ однôмъ мѣсци на Тихôмъ Океанѣ. Найвысша на свѣтѣ гора, Гварісанкаръ въ Гімаляяхъ, умѣщена въ тôй глибинѣ сховалабъ ся пôдъ поверхню моря ще на 800 метрôвъ.

—

ЧОМУ НЕ ѢМО ХРУЩѢВЪ?

Пôдъ тымъ заголовкомъ пише »Петіт Журналъ«.

Суть хрущѣ, котрѝ вôдповѣдно приправленѝ, могуть стати ся здоровою и обильною поживою для людей. Многѝ ученѝ о тôмъ писали и давали самѝ примѣрь, якъ можна хрущами живити ся, але мало знайшли охочихъ, уживати такои поживи. Оденъ знаменитый астрономъ Лялянде передъ кождою вечерою йшовъ до свого огорода, и тамъ з'ѣдавъ цѣлѣ купи гусѣльниць, яко средство до доброго травленя. Одна панѣ, котра часто запрошувала його до себа на обѣдъ, подавала йому передъ зупою повный кошикъ гусѣльниць и слимакôвъ. Лялянде говоривъ, що слимаки мають смакъ орѣхôвъ, а деякѝ гусѣльницѣ мають смакъ мікдалôвъ. Загально звѣсне е, що мешканцѣ Перу уважають за великій присмакъ гусѣльницѣ подôбнѝ до шовковника, котрѝ називають Сустільо, а Бразилійськѝ Індіяне пропадають за гусѣльницями, що жиють на бамбусовôй тростинѣ. Ученѝ натуралѣсти уважають яко знамениту ѣду, молодѝ маевѝ хрущѣ. Треба лишь умѣти ихъ приправити, а зупу зъ маевыхъ хрущѣвъ робить ся въ слѣдуючій спосôбъ: Бере ся кôлька хрущѣвъ розтирае ся ихъ и перецѣджуе, вôдтакъ дае ся до того троха товщу и зупа готова. Однакъ якось нѣхто не лакомить ся на тоту поживу, такъ захвалювану ученими природознавцями.

—

ВЕЛИКАНСЬКА БОЧКА.

На выставѣ въ Сенъ Луі впроваджуе всѣхъ въ зачудоване великанська бочка, зроблена у Франціи для одного зô складôвъ шампана въ Америцѣ. Бочка помѣстить въ собѣ 19,813.5 ґальонôвъ воды и е 640 разôвъ бôльша вôдъ звычайнои бочки. О величезнôмъ об'ємѣ сеи бочки можна тогдѣ мати яке таке понятє, если представимо собѣ, що, щобы нутро бочки вôдразу наповнити, носячи воду коновками, требабы 2477 людей зъ коновками мѣстячими въ собѣ 16 лѣтрôвъ, а якбы тѝ коновки уставити въ однôмъ рядѣ, заняли бы просторъ однои милѣ. Не лишь своею величиною выкликуе ся бочка подивъ, але также и артистичною рѣзьбою, котра прикрашуе еи дно. Рѣзьба представляе французьку побѣдницю, котра подае американськôй дѣвчинѣ оперто̂й о голову Индіянки, чашку шампана. Понадъ ними зносить ся Колюмбія, котра прибравши задуману позу, сидить на престолѣ. Зручно и артистично повкладанѝ поодинокѝ куснѣ дерева выкликують дуже гарну гру красокъ.

—

ЯПАНЬСКА АРМІЯ.

Ось якъ описуе япаньску армію россійскій письменникъ Немировичь Данченко, котрый теперь е военнымъ дописувателемъ. Єго слова: „При страшно тяжкихъ условяхъ приходить ся воювати россійскому воякови и офіцирови! На кождôмъ кроцѣ вôнъ переконуе ся, що противникъ пôдготовленый лѣпше и оруже у него совершеннѣйше. Артилерія у нихъ взôрцева и дѣлае пôсля загального пляну, батерія сполучена зъ батеріею, а всѣ разомъ телеґрафомъ зъ головною командою. Хвиля и напрямъ бою змѣняе ся и нѣчого на ослѣпъ, въ сумѣшь, навманя. Якъ не хороше наше оруже, але япаньске ще лѣпше. Мы добре стрѣляемо на 2700 крокôвъ, Япанцѣ знаменито беруть на 3000! А при атакахъ тѝ триста крокôвъ — яка помôчь! У насъ мало гôрскои артилеріи, они до всякого бою выдвигають еѣ масами и притôмъ такъ еѣ прикрывають, що и не знаешь, де она, звôдки стрѣляе. Дивишь ся крôзь найлѣпшій бѣноклѣ, долина, горбки, яруги, нѣчого нема. Ажь тутъ нѣ звôдтамъ, нѣ звôдси — „бахъ-бахъ" и заговорили ихъ пушки. Звôдки взялись? Де подѣлись?... Кавалерія, про котру мы передъ вôйною говорили, що еѣ мало, такъ и та лиха, шниряе по всѣхъ усюдахъ, заглядае въ закутки, про котрѝ мы понятя не маемо... Що особливо одушевляе япаньского вояка, то загальна звязь всякого зô всѣми и всѣхъ зъ кождымъ. Тамъ и одвѣчальность така-же. Кождый вôдповѣдае передъ всѣми и всѣ передь кождымъ. И бють ся и военну тревогу вôдчувають такъ само. Старцѣ бувшѝ міністры вступили рядовыми до вôйска. Для нихъ се справа житя и смерти и они до неи вôдносять ся именно такъ. Кождый Япанець зверху до долу чуе загальну звязь... Одушевлене таке, що люде рѣжуть собѣ горла и животы, а не пôддають ся. Лише неписьменныхъ людей у нихъ переконаешь, що Росіяны беруть ихъ, щобы вôдсилати до Петербурга, тамъ замучити; що въ тôй цѣли они и раненыхъ ихъ лѣчать старанно... Та неписьменныхъ и дурныхъ у нихъ мало и то зъ далекихъ островôвъ. Прочѝ уважають полонъ соромомъ, а смерть славою. Лише що прийшла вѣсть, що два свояки мікада раненѝ. Старець Ямаґата — своякъ ґенерала и самъ занимавъ высше становисще въ рôднинѣ — вступивъ въ ряды арміи якъ простый воякъ. А якъ тамъ бережуть кождого робôтника або боеву руку! Дають вôдпочивати, не затуманюють людей непотрѣбными маневрами, конѣ шанують..."

—

ПРО ДАВНѢ ВЫБОРЫ СВЯЩЕНИКÔВЪ НА УКРАИНѢ.

„Кіевска Старина" такъ пише про спосôбъ выбираня священикôвъ на Волини въ давнѝ часы: „Зъ кôнцемъ XVIII. и зъ початкомъ XIX. столѣтя, якъ ще на Украинѣ хоронивъ ся давный, предвѣчный порядокъ, пôсля якого прихожане выбирали своихъ душпастирѣвъ, повиннѝ були особы, що шукали духовного чина, выказати такъ зв. презенты або одобрюючѝ свѣдоцтва. Тотѝ свѣдоцтва одержували вони вôдъ тои громады, вôдъ того приходу, де вони въ послѣдный часъ служили або проживали. Мѣсцевый священикъ, яко настоятель прихода, звычайно потверджувавъ такѝ свѣдоцтва своимъ пôдписомъ, присвѣдчуючи заразомъ ихъ правильность.

Однѝ свѣдоцтва вôдзначали ся короткостю, а другѝ звертають на себе увагу свою просторостю. Якъ об.азокъ документôвъ першого рода подаемо одобрююче свѣдоцтво, выдане прихожанами Старои Синяви (Лит. п. Под. ґуб.) дячкови Ганджулевичови, якого прихожаны с. Гасѣевки чуднôвского повѣту выбрали собѣ священикомъ. Те свѣдоцтво, писане на чвертцѣ синого паперу предковѣчнымъ письмомъ и скопіоване нами изъ архива волиньскои духовнои консисторіи передаемо зъ захованемъ правописи оригіналу:

„Мы, громада Старосинявска, на предмесцю Заставецахъ жителие, даемъ свѣдителство Іоану Ганджулевичу, іако служилъ намъ и священику нашему чрезъ три года въ службѣ діаковской, въ которѣй то службѣ завсегда набоженства пилновалъ, покору ко каждему имѣлъ, и завжди тверезъ билъ, и нѣкому жадней кривди не здѣлалъ, на що ми свѣдителствуемъ, а не умѣющеи пѣсма знакомъ креста святаго подписуемся".

На тôмъ свѣдоцтвѣ пôдписанôмъ кôлькома хрестиками находить ся дальше отся дописка:

„Іа, священникъ старосинявскый, на придмѣстю Заставець священнодѣйствующій, свѣдѣтельствую яко сие свѣдительство при мѣнѣ дано било одъ моихъ приходжанъ, на що подписуюся. Священникъ дѣйствующій Фтеодоръ Санкевичь, въ Старой Синявѣ, на Заставцахъ".

Бувало й таке що консисторія не вдоволяла ся подôбными свѣдоцтвами, якѝ можь було дôстати мабуть за заплату, або добрый могоричь и поручувала мѣсцевому благочинному (протоиереви — деканови), щобъ вôнъ особисто поинформувавъ ся у прихожанъ про моральнѝ свôйства кандидата та проте, чи вôдповѣдае вôнъ канонічнымъ вымогамъ, якихъ вымагае ся вôдъ того, хто шукае священичои посады. Въ подôбныхъ случаяхъ благочинный або самъ особисто переводивъ рôдъ „поголовнои трусеницѣ" коло просячого, або поручувавъ се кому небудь изъ пôдчиненыхъ священикôвъ, и результатомъ сего таки було одобряюче свѣдоцтво.

Вступайте въ члены Руского Народ. Дому!

Посилайте грошѣ до старого краю черезъ Р. Н. Дôмъ!

За 10—12 днѣвъ доручаемо грошѣ адресатови въ краю! Въ краевыхъ банкахъ маемо зложенѝ великѝ капіталы! И тутъ, въ Америцѣ маемо зложену велику заруку! За оденъ мѣсяць Р. Н. Дôмъ пôславъ до краю высше 30.000! Р. Н. Дôмъ мае вже 42 посередникôвъ, котрѝ черезъ нашу институцію посилають грошѣ.

На кождôмъ плейзѣ повиненъ бути бодай оденъ посередникъ (аґентъ)!

Кождый Русинъ творить грѣхъ противъ руского народа, если посилае грошѣ черезъ чужинцѣвъ, а не черезъ Р. Н. Дôмъ!

Р. Н. Дôмъ есть заложеный для усѣхъ Русинôвъ, котрѝ жиють въ Америцѣ!

За кождый центъ, котрый пришлете до касы Р. Н. Дому, мы вôдповѣдаемо цѣлымъ капіталомъ и бондами изъ найперших компаній Сполученыхъ Державъ!

Купуйте шеры Р. Н. Дому. Шеры членьскѝ (А) коштують $25.00 за оденъ, 3-процентовѝ шеры вѣрительнѝ (В) коштують $10.00 за оденъ! Кожде братство, кожда руска парохія и каждый Русинъ повиннѝ стати членами Р. Н. Дому! Помѣщайте рускѝ грошѣ въ рускôй институціи, котра буде служити всьому народови!

Всякѝ письма, запитаня о поясненя посилайте до секретаря Р. Н. Дому на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

На чекахъ (коли посилаете грошѣ) выписуйте имя **John Glowa, R. N. H.**, и той чекъ засилайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Аґітуйте за Р. Н. Домомъ!

Скликуйте мітинґи и вѣча, на братскихъ и парохіяльныхъ мітинґахъ промавляйте за Р. Н. Домомъ!

Хто працюе для Р. Н. Дому, той служить рускôй справѣ, той вѣрный сынъ Руси!

Не штука бути Русиномъ на словахъ, будьмо Русинами въ дѣлахъ!

Не будьмо пôднôжками чужихъ, працюймо для себе, для свого народу, въ корысть Руского Народного Дому въ Америцѣ! 9504

Рускѝ Бизнесмены!

Присилайте адвертайзменты до календаря „Союза", котрый выйде вже при кôнци Септембра с. р.

Кождый рускій бизнесменъ повиненъ подати свôй адвертайзментъ до календаря „Союза", бо по тôмъ будуть знати Союзане, котрый бизнесменъ е щирый для нашои робôтничои орґанизаціи.

Грошѣ за адвертайзменты и всякѝ письма въ тôй справѣ посылайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Адресы вызначнѣйшихъ рускихъ часописей въ старôмъ краю.

„**Буковина**" (3 разы тыжднево) $4.00 на рôкъ, ул. Петровича ч. 2. Чернôвцѣ, Bukowina, Austria.

„**Воля**" (соціяліст. тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Лiндого ч. 8. Львôвъ, Galicia, Austria.

„**Гайдамаки**" (тыждневникъ) $2.00 на рôкъ, ул. Баторія ч. 24. Львôвъ.

„**Дзвінок**" (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львôвъ.

„**Діло**" (дневникъ), $10.00 на рôкъ, улиця Баторія ч. 24. Львôвъ.

„**Комар**" (гумористичн., два разы на мѣсяць) $2.00 на рôкъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львôвъ.

„**Літ. Наук. Вістник**" (разъ на мѣсяць) $4.50 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„**Новий Громадський Голос**" (2 разы на мѣсяць) $1.00 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„**Поступ**" (тыждневникъ) $1.50 на рôкъ, Коломыя, Народный Дôмъ І. пов., Galicia, Austria.

„**Промінь**" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Вашкôвцѣ н. Ч. Bukowina, Austria.

„**Руслан**" (дневникъ) $8.00 на рôкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львôвъ.

„**Ruthenische Revue**" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.

„**Свобода**" (тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Баторія 24. Львôвъ.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Выпаймае тано керичѣ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясеній. Також робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнѣ склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На митинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате:
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшѣ и найтаншѣ напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшѣ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональѣ, цигара дуже добрѣ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Виробляе братскѣ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣникъ и пробки высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый домъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнѣ Русины належать до той компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякѣ потребнѣ рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскѣ и звычайнѣ.

Посылае також грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорово и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По анґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій нарôдъ крѣпко стоить,
Вражды людской ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що его тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милѣ братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уцтиво!

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кождый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

перворядного руского салону
АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровѣ напитки та циґара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помôчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Також пригадуе ся ласкавôй памяти, що спродае танѣ а добрѣ шіфкарты и высилае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell 'Phone Blue 1254.

Гиґієнічный Електричный Поясъ!

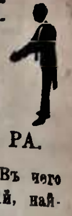
Поручованый лѣкарями, 5000 свѣдоцтвъ, 5000 сталыхъ вылѣчень, понадъ 5,750 000 теперь въ ужитю.

Лѣчить сейчасъ: Руматизмъ, невральґію, бôль головы, епілептичнѣ корчѣ, хоробы почокъ и седезѣнки, нестравнôсть, загальне ослабленe, слабости жѣночѣ, утрату мужеской силы, хронічне розвôльнене, холоднôсть нôгъ, безсонницю, бôль крижей, чуте змученя, печене коло серця и нечисту кровь. Лѣчить зарôвно мущинъ и жѣнки.

Наша знижена цѣна $1.00 дае всѣмъ можнôсть его набути. До замовленя повиненъ бути долученый 1.00 доляръ почтовымъ переказомъ або въ реджістрованôмъ листѣ Зъ кождымъ поясомъ посилаемъ вказôвки въ московскôй мовѣ

C. F. ZARUBA & CO.
309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg, W. Va.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ чего знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ а скоро а безпечне пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремѣ комнаты для родинъ. Найлучшѣ вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Кожда хороба є найбôльшимъ нещастємъ чоловѣка, особливо въ Америцѣ, понеже не тôлько що недає єму вôдповѣдного утриманя, але стає ся причиною передвчасной смерти тому, котрый мôгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлємъ и уживати щоденного свѣтла.

Нашѣ Братя Русины прибуваючи сюда зô старого краю, не знають до кого власне мають удатись и отверто объяснити станъ своего здоровя, або удають ся до такихъ лѣкарôвъ, котрѣ не тôлько обôдруть ихъ зъ остатного кроваво заробленого цента, але ще въ додатку взбôльшають слабôсть невôдповѣдным илѣками и копають имъ вôдъ разу могилу.

Черезъ тоє Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуєте и майже незнаючи впроваджаєте вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили. Єсли чуєте ся бути слабыми и чуєте великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хочете бути вылѣчеными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА,

єсли можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстанє слабости и якъ довго вже хоруєте и запишѣть до него а вôнъ васъ напевно вылѣчить, такъ що тая сама слабôсть вже бôльше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипльомуваный лѣкарь зъ ню-йорского университету,

для котрого нема хоробы, котру вôнъ бы немôгъ вылѣчити; вôнъ лѣчить и ґварантує всякѣ недуги, яко: слабôсть плюць, сухоты, всякѣ терпѣня жолудковѣ, нерки, нервовѣ болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, бôль головы, очей, слабый зракъ, глушку, шумъ ушей, ревматизмъ, бôль въ крижахъ, сухій бôль костей, скрофулу, свербѣнє тѣла, выпадане волосôвъ и т. д., лѣчить також всякѣ жѣночи внутреннѣ и поверхнѣ хоробы.

Проф. Коллинсъ зарôвно вылѣчитъ цѣлковито сухоты, якъ також тайнѣ мужескѣ и жѣночѣ хороты. Пôдчасъ єго 15-лѣтной практики не було ще выпадку, щобы єго наука и вѣдомôсть лѣкарска въ чôмь небудь змылила.

Звертаємо увагу на декотрѣ посвѣдченя:

Вылѣчена з запаленя матичного и иных женскихъ слабостей.

Поважаный пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню минувшого року дôсталамъ запаленє матицѣ, бѣлыхъ уплавъ, бôль крижей и всѣхъ костей а також запаленє мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторôвъ, але вмѣсть помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабшою. Въ конци удаламъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю першихъ лѣкôвъ чуламъ полегченe а въ протягу 10 днôвъ буламъ цѣлкомъ выздоровлена. Прошу пріймѣть мою сердечну подяку за такъ скоре и стале вылѣченe!

При всякôй способности буду ся старала познакомити моихъ приятелôвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанємъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченый зъ сифилису и сухотъ зъ него вывинувшихъ ся.

Дорогій добродѣю! Я лѣчивъ ся близько 4 роки черезъ рѣжныхъ докторôвъ вôдъ сифилису, однакъ не тôлько що мене не вылѣчили, але ще побôльшали мою слабôсть, такъ що дôставъ ємъ и сухоты и плювавъ кровю. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинса и вінъ мене вылѣчивъ цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу пріймѣть мою подяку за вашу сумлѣнность, бо єсли бы не вы, то сумный бы бувъ конець моего житя.

Остаюсъ зъ поважанємъ, **Теодоръ Красинскій,**
4602 Blackbery Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що **Проф. Коллинсъ є тôлько одиный лѣкаръ,** котрый може вылѣчити безъ осôбного навѣтъ еґзамѣнованя, бо пôсля описанія хоробы вылѣчитъ хотяй бы сте на яку небудь хоробу терпѣли.

Прото Братя, не вôдкладайте, якъ сте хорѣ и єсли желаєте бути здоровыми и здôбными до працѣ, не удавайте ся до йныхъ лѣкарôвъ, котрѣ мовь піявки чѣгають на вашъ тяжко заробленый грôшъ, але смѣло и зъ довѣріємъ удайте ся до **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса;** опишѣть му по руски станъ вашой хоробы а можете бути певнѣ, що вôнъ васъ, яко шляхетный и совѣстный, 15-рôчный практыкъ въ короткôмъ часѣ vздоровѣє. Пишѣть пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Осôбно пацієнты принимають ся вôдъ год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вôдъ год. 10. до 1. по полудни.